

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И
ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ
„ГРАФОПРОМЕТ“ ДОО, КРАГУЈЕВАЦ, ЗА 2023. ГОДИНУ**

**Број: 400-1159/2024-06/13
Београд, 20. новембар 2024. године**

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ	3
1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, за 2023. годину.....	3
2. Извештај о ревизији правилности пословања Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, за 2023. годину.....	6
ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ, ПРЕПОРУКА И МЕРА ПРЕДУЗЕТИХ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ	9
ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ „ГРАФОПРОМЕТ“ ДОО, КРАГУЈЕВАЦ, ЗА 2023. ГОДИНУ	18
ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ „ГРАФОПРОМЕТ“ ДОО, КРАГУЈЕВАЦ, ЗА 2023. ГОДИНУ	57

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, за 2023. годину

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац (у даљем тексту: Предузеће) за 2023. годину, који обухватају: 1) Биланс стања, 2) Биланс успеха и 3) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима*, финансијски извештаји за 2023. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, на дан 31. децембар 2023. године, као и резултата његовог пословања за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Предузеће је у финансијским извештајима за 2023. годину више исказало дугорочне одложене приходе и примљене донације за износ од 13.187 хиљада динара, а мање приходе од донација, дотација, субвенција и сл. за износ од 1.559 хиљада динара, нераспоређени добитак ранијих година за износ од 11.628 хиљада динара, трошкове зарада и накнада зарада за износ од 2.047 хиљада динара и обавезе по основу зарада и накнада зарада за износ од 2.047 хиљада динара.

2) Предузеће није ускладило набавну вредност опреме исказану у помоћној књизи са главном књигом за износ од 1.572 хиљаде динара и није вршило процену и утврђивање преосталог корисног века трајања опреме која нема исказану садашњу вредност, у складу са захтевима МСФИ за МСП, а која је у пословним књигама исказана по набавној вредности од 28.299 хиљада динара, због чега изражавамо резерву у исказано стање опреме у износу од 1.159 хиљада динара.

3) Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину нису састављене у складу са Законом о рачуноводству, МСФИ за МСП и Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, јер нису обелодањене информације о примењеним рачуноводственим политикама, подаци о залихама, подаци о неусаглашеним потраживањима која износе 1.433 хиљаде динара и подаци о неусаглашеним обавезама које износе 2.624 хиљаде динара.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, детаљније је описана у делу извештаја *Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 - др. закон.

² „Службени гласник РС“, број 9/09.

Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње већи је него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.

- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41,
11000 Београд, Србија
20. новембар 2024. године

2. Извештај о ревизији правилности пословања Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, за 2023. годину

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, за 2023. годину, извршили смо ревизију правилности пословања из области расподеле и уплате добити у буџет Републике Србије, зарада, накнада зарада, накнада трошкова и других примања запослених и усклађености пословања са интерним актима Предузећа за 2023. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о правилности пословања*, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са расходима Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, из области расподеле и уплате добити у буџет Републике Србије, зарада, накнада зарада, накнада трошкова и других примања запослених и усклађености пословања са интерним актима Предузећа за 2023. годину, извршене су, по свим материјално значајним питањима, у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) Предузеће нема сагласност Владе Републике Србије на Одлуке Скупштине Предузећа о расподели добити за 2021. годину и 2022. годину, нити је уплатило у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити остварене по финансијским извештајима за 2021. годину и 2022. годину у укупном износу од 1.545 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину, члана 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину и члана 14 став 2 Оснивачког акта Предузећа.

2) У раду Скупштине Предузећа у 2023. години учествовала су два члана, на основу Закључка Владе Републике Србије од 23. септембра 2010. године, што није у складу са чланом 13 Одлуке о изменама и допунама Оснивачког акта Предузећа којим је одређено да број овлашћених представника Оснивача у Скупштини Предузећа не може бити мањи од три.

3) Скупштина Предузећа није донела одлуку о усвајању Годишњег програма рада Предузећа за 2023. годину, уз сагласност Владе Републике Србије, што није у складу са чланом 14 став 1 тачка 2) и став 2 Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа од 8. јуна 2012. године.

4) Приликом обрачуна основне зараде запослених особа са инвалидитетом, Предузеће је применило нижу цену рада од цене рада која је примењена приликом обрачуна зарада осталих запослених, због чега су обрачунате и исплаћене зараде ових лица у износу мањем за 1.778 хиљада динара (нето износ увећан за доприносе на терет запослених), односно за износ од 2.047 хиљада динара укључујући и доприносе за социјално осигурање на терет послодавца, што није у складу са чланом 104 Закона о раду, којим је прописано да се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност.

5) Презентовани уговори о раду не садрже врсту и степен стручне спреме, односно образовања запосленог, који су услов за обављање послова за које се закључује уговор о раду, нити новчани износ основне зараде на дан закључења уговора о раду, што није у складу са

чланом 33 став 1 тачка 3) и 10) Закона о раду, а елементи за утврђивање основне зараде, радног учинка и накнаде трошкова, наведени у уговорима о раду, нису усаглашени са Колективним уговором.

6) Предузеће је увећало зараде у 2023. години по основу радног учинка за износ од 1.957 хиљада динара без писаног решења са образложењем, што није у складу са чланом 193 Закона о раду, због чега нису обезбеђени докази да је наведено увећање зарада одређено на основу квалитета и обима обављеног посла, у складу са критеријумима и мерилима који су одређени чланом 64 Колективног уговора и чланом 107 став 2 и 3 Закона о раду. Предузеће је обрачунавало увећање зарада по основу радног учинка на основицу у коју су укључена увећања по основу минулог рада и прековременог рада, што није у складу са чланом 64 Колективног уговора, којим је утврђено да повећање зарада по основу пребачаја норме може износити највише 50% од основне зараде. У 2023. години, зарада директора увећана је по основу радног учинка за износ од 596 хиљада динара без одлуке Скупштине Предузећа, што није у складу са чланом 14 став 1 тачка б) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа, којим је одређено да Скупштина Предузећа одлучује о накнади за рад директора.

7) Предузеће је увећало зараде за износ од 75 хиљада динара по основу прековременог рада, на основу усмених налога, а без писаних решења са образложењем, што није у складу са чланом 193 Закона о раду, због чега нису обезбеђени докази да су запослени ангажовани за рад дужи од пуног радног времена у складу са чланом 53 Закона о раду, којим је прописано да је запослени дужан да, на захтев послодавца ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран.

8) Предузеће је исплатило јубиларну награду запосленом у износу мањем за 38 хиљада динара, што није у складу са чланом 74 став 3 Колективног уговора Предузећа којим је уређено да се висина јубиларне награде утврђује као просек задњег исплаћеног личног дохотка у предузећу у нето износу.

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2 Напомена уз извештај, о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа

да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41,
11000 Београд, Србија
20. новембар 2024. године

**РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ, ПРЕПОРУКА И МЕРА ПРЕДУЗЕТИХ
У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ**

САДРЖАЈ

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја	11
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја	13
3. Резиме откривених неправилности у ревизији правилности пословања	14
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања	15
5. Мере предузете у поступку ревизије	16
6. Захтев за достављање одазивног извештаја	16

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1³

1) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена, Предузеће које је разврстано као мало правно лице, Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 3. марта 2014. године одредило је да примењује Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, што није у складу са чланом 23 Закона о рачуноводству, којим је прописано да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима, мала и средња правна лица примењују МСФИ за МСП.

Наведени правилник од 3. марта 2014. године није усклађен са Правилником о систематизацији послова и радних задатака Предузећа од 2. децембра 2010. године у делу који се односи на организацију рачуноводственог система, односно вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, а назив и опис послова наведени у уговору о раду који је закључен ради обављања рачуноводствених и финансијских послова није усклађен са Правилником о систематизацији послова и радних задатака, нити са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа.

2) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена, Предузеће је приликом обрачуна зарада особа са инвалидитетом применило нижу цену рада од цене рада која је примењена приликом обрачуна зарада осталих запослених за период од јануара до новембра 2023. године и на тај начин мање је исказало трошкове зарада и накнада зарада (нето износ увећан за доприносе на терет запослених и на терет послодавца) за износ од 2.047 хиљада динара и обавезе по основу зарада и накнада зарада у истом износу.

ПРИОРИТЕТ 2⁴

3) Као што је објашњено у тачки 3.2.1. Напомена, Предузеће није извршило попис некретнина, постројења и опреме исказаних у пословним књигама по набавној вредности од 53.496 хиљада динара и залиха у износу од 2.717 хиљада динара, јер комисије за попис имовине и обавеза пре почетка пописа нису сачиниле план рада по коме ће вршити попис, нису утврђивале разлике између стварног и књиговодственог стања, нису сачиниле извештаје о попису, нити је централна пописна комисија поднела органу управљања извештај о попису ради разматрања и усвајања, што није у складу са чл. 8, 9, 13 и 14 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

4) Као што је објашњено у тачки 3.2.1.1. Напомена, Предузеће није ускладило набавну вредност опреме исказану у помоћној књизи са главном књигом за износ од 1.572 хиљаде динара, што није у складу са чланом 20 став 3 Закона о рачуноводству.

5) Као што је објашњено у тачки 3.2.1.1. Напомена, Предузеће је у пословним књигама на дан 31. децембар 2023. године исказало 175 ставки опреме, укупне набавне вредности од 28.299 хиљада динара, које немају исказану садашњу вредност, за које није вршена процена и утврђивање преосталог корисног века трајања, што није у складу са параграфима 17.18 – 17.23 Одељка 17 – Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП. Због наведеног изражавамо резерву у исказано стање опреме у износу од 1.159 хиљада динара.

³ ПРИОРИТЕТ 1 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.

⁴ ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја, а не дуже од годину дана.

6) Као што је објашњено у тачки 3.2.1.8. Напомена, Предузеће је исказало одложене приходе и примљене донације у износу од 3.868 хиљада динара по основу државне помоћи за подршку развоју конкурентности предузећа рефундацијом трошкова повезаних са делатношћу, од чега је у 2023. години примљено 1.559 хиљада динара, а у претходним годинама примљено је 2.309 хиљада динара, што није у складу са параграфом 24.4 Одељка 24 – Државна давања којим је одређено да ентитет треба да признаје државна давања која не намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима, као приход приликом признавања потраживања по основу давања. Осим наведеног, Предузеће је исказало одложене приходе и примљене донације у износу од 9.319 хиљада динара по уговорима о додели средстава који су закључени са Министарством економије и регионалног развоја у 2010. и 2011. години, а по којима су рокови за измирење обавеза истекли, што није у складу са параграфом 24.5 Одељка 24 – Државна давања, МСФИ за МСП. Због наведеног, Предузеће је исказало веће дугорочне одложене приходе и примљене донације за износ од 13.187 хиљада динара, мање приходе од донација, дотација, субвенција и сл. за износ од 1.559 хиљада динара и мањи нераспоређени добитак ранијих година за износ од 11.628 хиљада динара.

7) Као што је објашњено у тачки 3.2.3. Напомена, Напомене уз финансијске извештаје за 2023. години нису састављене у складу са параграфом 8.2 Одељка 8 Напомене уз финансијске извештаје, МСФИ за МСП и чланом 30 Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, јер нису обелодањене информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, укупна књиговодствена вредност залиха и књиговодствена вредност по одговарајућим класификацијама. У Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, Предузеће није обелоданило податке о неусаглашеним потраживањима која износе 1.433 хиљаде динара, дугорочне обавезе које износе 1.365 хиљада динара, примљене авансе који износе 668 хиљада динара и обавезе према добављачима које износе 591 хиљаду динара, што није у складу са чланом 22 став 4 Закона о рачуноводству.

ПРИОРИТЕТ 3⁵

8) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена, Предузеће није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору и то:

– није утврдило ризике који могу утицати на остварење циљева Предузећа, нити је усвојило стратегију управљања ризиком у складу са чланом 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору;

– није донело писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору;

– није доставило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину који се предаје до 31. марта 2024. године, што није у складу са чланом 19 Правилника о заједничким

⁵ ПРИОРИТЕТ 3 – грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

9) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1

1) Препоручујемо Предузећу да општим актом утврди рачуноводствене политике у складу са Законом о рачуноводству и да међусобно усклади општа акта у делу који се односи на организацију рачуноводственог система, вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја. (Напомена 3.1.1. – Препорука број 5)

2) Препоручујемо Предузећу да обрачуна зараде особа са инвалидитетом, тако да за рад једнаке вредности буду примењени исти елементи за утврђивање основне зараде за 2023. годину, као и да по наведеном основу изврши одговарајућа књижења у складу са МСФИ за МСП. (Напомена 3.2.2.4. – Препорука број 13)

ПРИОРИТЕТ 2

3) Препоручујемо Предузећу да попис имовине и обавеза врши на начин прописан Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. (Напомена 3.2.1. – Препорука број 6)

4) Препоручујемо Предузећу да усклади набавну вредност опреме у помоћној књизи са главном књигом. (Напомена 3.2.1.1. – Препорука број 7)

5) Препоручујемо Предузећу да, у складу са Одељком 17 – Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе опреме, и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши корекције у пословним књигама у складу са параграфима 10.15 – 10.18 Одељка 10 – Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП. (Напомена 3.2.1.1. – Препорука број 8)

6) Препоручујемо Предузећу да одложене приходе и примљене донације исказује у складу са захтевима МСФИ за МСП. (Напомена 3.2.1.8. – Препорука број 10)

7) Препоручујемо Предузећу да у Напоменама уз финансијске извештаје обелодани све податке у складу са Законом о рачуноводству и захтевима МСФИ за МСП. (Напомена 3.2.3. – Препорука број 16)

ПРИОРИТЕТ 3

8) Препоручујемо Предузећу да успостави адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, с акцентом на следећим мерама:

– да утврди ризике који могу утицати на остварење циљева Предузећа и да усвоји стратегију управљања ризиком;

– да сачини писане политике и процедуре за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво;

– да доставља годишње извештаје о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију. (Напомена 3.1.1. – Препорука број 3)

9) Препоручујемо Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. (Напомена 3.1.1. – Препорука број 4)

3. Резиме откривених неправилности у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

1) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена, у раду Скупштине Предузећа у 2023. години учествовала су два члана, на основу Закључка Владе Републике Србије од 23. септембра 2010. године, што није у складу са чланом 13 Одлуке о изменама и допунама Оснивачког акта Предузећа којим је одређено да број овлашћених представника Оснивача у Скупштини Предузећа не може бити мањи од три.

2) Као што је објашњено у тачки 3.1.1. Напомена, Скупштина Предузећа није донела одлуку о усвајању Годишњег програма рада Предузећа за 2023. годину, уз сагласност Владе Републике Србије, што није у складу са чланом 14 став 1 тачка 2) и став 2 Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа од 8. јуна 2012. године.

3) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена, презентовани уговори о раду не садрже врсту и степен стручне спреме, односно образовања запосленог, који су услов за обављање послова за које се закључује уговор о раду, нити новчани износ основне зараде на дан закључења уговора о раду, што није у складу са чланом 33 став 1 тачка 3) и 10) Закона о раду, а елементи за утврђивање основне зараде, радног учинка и накнаде трошкова, наведени у уговорима о раду, нису усаглашени са Колективним уговором.

4) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена, Предузеће је увећало зараде у 2023. години по основу радног учинка за износ од 1.957 хиљада динара без писаног решења са образложењем, што није у складу са чланом 193 Закона о раду, због чега нису обезбеђени докази да је наведено увећање зарада одређено на основу квалитета и обима обављеног посла, у складу са критеријумима и мерилима који су одређени чланом 64 Колективног уговора и чланом 107 став 2 и 3 Закона о раду. Предузеће је обрачунавало увећање зарада по основу радног учинка на основицу у коју су укључена увећања по основу минулог рада и прековременог рада, што није у складу са чланом 64 Колективног уговора, којим је утврђено да повећање зарада по основу пребачаја норме може износити највише 50% од основне зараде. У 2023. години, зарада директора увећана је по основу радног учинка за износ од 596 хиљада динара без одлуке Скупштине Предузећа, што није у складу са чланом 14 став 1 тачка б) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа, којим је одређено да Скупштина Предузећа одлучује о накнади за рад директора.

5) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена, Предузеће је увећало зараде за износ од 75 хиљада динара по основу прековременог рада, на основу усмених налога, а без писаних решења са образложењем, што није у складу са чланом 193 Закона о раду, због чега нису

обезбеђени докази да су запослени ангажовани за рад дужи од пуног радног времена у складу са чланом 53 Закона о раду, којим је прописано да је запослени дужан да, на захтев послодавца ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран.

6) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена, Предузеће је исплатило јубиларну награду запосленом у износу мањем за 38 хиљада динара, што није у складу са чланом 74 став 3 Колективног уговора Предузећа којим је уређено да се висина јубиларне награде утврђује као просек задњег исплаћеног личног дохотка у предузећу у нето износу.

7) Као што је објашњено у тачки 3.2.2.4. Напомена, приликом обрачуна основне зараде запослених особа са инвалидитетом, Предузеће је применило нижу цену рада од цене рада која је примењена приликом обрачуна зарада осталих запослених, због чега су обрачунате и исплаћене зараде ових лица у износу мањем за 1.778 хиљада динара (нето износ увећан за доприносе на терет запослених), односно за износ од 2.047 хиљада динара укључујући и доприносе за социјално осигурање на терет послодавца, што није у складу са чланом 104 Закона о раду, којим је прописано да се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност.

ПРИОРИТЕТ 2

8) Као што је објашњено у тачки 3.2.1.6. Напомена, Предузеће нема сагласност Владе Републике Србије на Одлуке Скупштине Предузећа о расподели добити за 2021. годину и 2022. годину, нити је уплатило у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити остварене по финансијским извештајима за 2021. годину и 2022. годину у укупном износу од 1.545 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину, члана 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину и члана 14 став 2 Оснивачког акта Предузећа.

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису откривене неправилности трећег приоритета.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

1) Препоручујемо Предузећу да обавести Оснивача да Скупштина Предузећа има два члана, а да према оснивачком акту број овлашћених представника Оснивача у Скупштини Предузећа не може бити мањи од три. (Напомена 3.1.1. – Препорука број 1)

2) Препоручујемо Предузећу да Годишњи програм рада подноси Скупштини Предузећа ради усвајања и да прибавља сагласност Владе Републике Србије на Програм, у складу са оснивачким актом Предузећа. (Напомена 3.1.1. – Препорука број 2)

3) Препоручујемо Предузећу да уговоре о раду усклади са важећим Законом о раду и Колективним уговором. (Напомена 3.2.2.4. – Препорука број 11)

4) Препоручујемо Предузећу да увећање зарада по основу радног учинка врши на основу решења које садржи образложење, у складу са критеријумима и мерилима одређених Колективним уговором. (Напомена 3.2.2.4. – Препорука број 14)

5) Препоручујемо Предузећу да увећање зарада по основу прековременог рада врши на основу писаних решења са образложењем, донетих у случајевима прописаним законом и Колективним уговором. (Напомена 3.2.2.4. – Препорука број 15)

6) Препоручујемо Предузећу да приликом обрачуна зарада за рад једнаке вредности примењује исте елементе за утврђивање основне зараде. (Напомена 3.2.2.4. – Препорука број 12)

ПРИОРИТЕТ 2

7) Препоручујемо Предузећу да расподелу добити врши на начин одређен законом и оснивачким актом Предузећа. (Напомена 3.2.1.6. – Препорука број 9)

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису дате препоруке трећег приоритета.

5. Мере предузете у поступку ревизије

Предузеће је отклонило неправилност тако што је обрачунало јубиларну награду у складу са чланом 74 став 3 Колективног уговора и исплатило запосленом разлику у износу од 38 хиљада динара.

6. Захтев за достављање одазивног извештаја

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањења ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац је обавезно да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужна да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац обавезно је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;

2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац обавезно је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ
УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ
ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И
ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ „ГРАФОПРОМЕТ“ ДОО,
КРАГУЈЕВАЦ, ЗА 2023. ГОДИНУ**

С А Д Р Ж А Ј

1. Основни подаци о субјекту ревизије.....	20
2. Критеријуми за ревизију правилности пословања.....	22
3. Налази у поступку ревизије.....	22
3.1. Интерна финансијска контрола	22
3.1.1. Финансијско управљање и контрола	22
3.1.2. Интерна ревизија.....	27
3.2. Финансијски извештај	28
3.2.1 Биланс стања.....	32
3.2.2 Биланс успеха.....	45
3.2.3 Напомене уз финансијски извештај	55
3.2.4 Потенцијалне обавезе	56
3.3. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора	56

1. Основни подаци о субјекту ревизије

1.1. Оснивање Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, организовано је као једночлано друштво са ограниченом одговорношћу у складу са Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта друштвеног предузећа за радно оспособљавање и запошљавање инвалида „Графопромет“, Крагујевац.

Друштвено предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање дистрофичара и осталих телесних инвалида „Графопромет“ са потпуном одговорношћу из Крагујевца основано је 27. децембра 1989. године Одлуком Удружења Дистрофичара МРЗП Шумадије и Поморавља из Крагујевца.

Решењем Трговинског суда у Крагујевцу, број ФИ-79/90, од 10. јануара 1990. године Предузеће је уписано у Регистар Трговинског суда у Крагујевцу.

Предузеће је уписано у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре под бр. БД 24000/2005 од 20. јуна 2005. године као Друштвено предузеће за радно оспособљавање и запошљавање инвалида са п.о. „Графопромет“ Крагујевац са претежном делатношћу 85322 - остали социјални рад без смештаја.

Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, од 8. јуна 2012. године, одређено је да Предузеће послује у складу са прописима којима се уређује правни положај привредних друштава и прописима којима се уређује рад и пословање предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом.

Оснивач Предузећа за професионалну рехабилитацију особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., је Република Србија, за коју на основу законског овлашћења оснивачка права врши Влада Републике Србије, Београд, Немањина број 11 (у даљем тексту: Оснивач).

Пословно име: Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац (у даљем тексту: Предузеће).

Скраћено пословно име Предузећа: „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац.

Матични број: 07367155.

ПИБ: 101317678.

Седиште Предузећа је у Крагујевцу, улица 19. октобра број 2.

Предузеће заступа директор Предузећа, без ограничења.

Предузеће послује средствима у државној својини (100%).

На дан 31. децембар 2023. године Предузеће је имало 24 запослених.

Делатност Предузећа

Претежна делатност Предузећа је: 8899 – Остала непоменућа социјална заштита без смештаја.

Поред наведене делатности, Предузеће обавља и следеће делатности: довршавање текстила, производња осталих предмета, производња осталих производа од дрвета, плуте, сламе и прућа, производња таласастог папира и картона и амбалаже од папира и картона, производња канцеларијског предмета од папира, производња осталих производа од папира и картона, штампање новина и остало штампање, издавање књига, именика, адресара, часописа,

услуге припреме за штампу, књиговезачке и сродне услуге и др.

Предузеће може да обавља и друге делатности, укључујући делатност спољнотрговинског промета и услуге у спољнотрговинском промету из оквира своје делатности.

Основни капитал

Чланом 9 Одлуке о измени Оснивачког акта Предузећа од 8. јуна 2012. године одређено је да основни капитал Предузећа износи 150.607,10 динара што по средњем курсу Народне банке Србије на дан 19. јун 2009. године износи 7.199,23 евра, од чега износ од 46.366,70 динара (500 евра по средњем курсу Народне банке Србије) чини новчани део основног капитала, а износ од 104.240,40 динара (6.699,23 евра по средњем курсу Народне банке Србије) чини неновчани део основног капитала.

Према подацима Агенције за привредне регистре, уписани и уплаћени новчани капитал износи 46.587,20 динара, а уписан и унет неновчани капитал износи 518.163,33 динара.

Општа акта

Чланом 20 Одлуке о изменама и допунама Оснивачког акта Предузећа уређено је да су акта Предузећа правилници и одлуке којима се у складу са законом уређују одређена питања, а чланом 19 истог акта одређено је да се у Предузећу води књига одлука у коју се уносе одлуке које доноси Скупштина Предузећа.

Органи Предузећа

Управљање Предузећем организовано је као једнодомно.

Органи Предузећа су: Скупштина и Директор.

Овлашћења Скупштине Предузећа врши Оснивач, преко овлашћених представника, с тим да број овлашћених представника оснивача не може бити мањи од три.

Закључком Владе Републике Србије од 23. септембра 2010. године одређена су три представника Републике Србије у Скупштини Предузећа.

Скупштина Предузећа у оквиру својих овлашћења одлучује о: измени оснивачког акта; усвајању годишњег програма рада и финансијског плана; надзору над радом директора и усвајању извештаја директора; повећању и смањењу оснивачког капитала, као и о свакој емисији хартија од вредности; расподели добити и начину покрића губитака, укључујући и одређивање дана стицања права на учешће у добити и дана исплате учешћа у добити члановима; именовању и разрешењу директора и утврђивању накнаде за његов рад, односно о начелима за утврђивање те накнаде; именовању ревизора и утврђивању накнаде за његов рад; стицању сопствених удела, повлачењу и поништењу удела; статусним променама и променама правне форме, усваја финансијске извештаје, као и извештаје ревизора ако су финансијски извештаји били предмет ревизије и др.

Скупштина Предузећа бира и разрешава Директора Предузећа. Директор Предузећа се бира на период од четири године.

Директор Предузећа заступа предузеће, организује и води пословање Предузећа у складу са законом и Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа, стара се о законитости рада и одговара за законитост Предузећа, стара се о испуњености услова и обављању послова професионалне рехабилитације и запошљавање особа са инвалидитетом, стара се о испуњавању услова за одржавање статуса Предузећа, у складу са прописима о запошљавању особа са инвалидитетом, предлаже доношење одлука из делокруга рада

Скупштине, спроводи одлуке Скупштине, одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених, у складу са законом којим се уређују радни односи, доноси акт о организацији и систематизацији послова и друге опште акте Предузећа и др.

Одлуком број 50 од 14. октобра 2022. године Скупштина Предузећа је именовала директора Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац.

2. Критеријуми за ревизију правилности пословања

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са приходима и расходима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

У овој ревизији испитивали смо усклађеност пословања са прописима из следећих области:

- зарада, накнада зарада, накнада трошкова и других примања запослених;
- расподеле добити за 2021. и 2022. годину;
- усклађеност пословања са интерним актима Предузећа.

Прописи који су коришћени, у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

- Закон о буџетском систему^[1];
- Закон о буџету Републике Србије за 2022. годину^[2];
- Закон о буџету Републике Србије за 2023. годину^[3];
- Закон о раду^[4];
- Интерна акта субјекта ревизије.

3. Налази у поступку ревизије

3.1. Интерна финансијска контрола

Законом о буџетском систему је дефинисано да интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- интерну ревизију и
- хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

3.1.1. Финансијско управљање и контрола

Одредбама члана 81 Закона о буџетском систему прописано је да корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу, која се спроводи политикама, процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће своје циљеве остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава; заштиту средстава и података (информација).

^[1] „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20 и 118/21

^[2] „Службени гласник РС“, број 110/21

^[3] „Службени гласник РС“, број 75/23

^[4] „Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - одлука УС, 113/17 и 95/18 - аутентично тумачење

Министар финансија је донео Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁶.

Финансијско управљање и контрола обухвата следеће елементе:

- контролно окружење,
- управљање ризицима,
- контролне активности,
- информације и комуникације и
- праћење и процена система.

1) Контролно окружење

Контролно окружење има значајан утицај на одлучивање и извршавање планираних активности, као и на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Предузећа.

Контролно окружење одражава став и свест о интерној контроли у оквиру корисника јавних средстава и обухвата следеће принципе:

- 1) Посвећеност интегритету и етичким вредностима руководства и запослених;
- 2) Вршење надзора над развојем и учинком интерне контроле од стране управљачке структуре;
- 3) Успостављање структура и линија извештавања, као и система надлежности и одговорности у остваривању циљева од стране руководства;
- 4) Посвећеност привлачењу, развоју и задржавању стручних појединаца, у складу са циљевима корисника јавних средстава;
- 5) Одговорност запослених за реализацију својих задужења у погледу интерне контроле ради остваривања циљева корисника јавних средстава.

Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа од 8. јуна 2012. године уређен је облик организовања Предузећа, пословно име и седиште Предузећа, подаци о оснивачу, делатности које Предузеће обавља, основни капитал, расподела добити, заступање и управљање Предузећем и др.

Према оснивачком акту органи Предузећа су: Скупштина и директор Предузећа.

Чланом 13 Одлуке о изменама и допунама Оснивачког акта Предузећа одређено је да овлашћења Скупштине Предузећа врши оснивач, преко овлашћених представника, с тим да број овлашћених представника Оснивача не може бити мањи од три. Одлуку о одређивању и разрешењу председника и чланова Скупштине доноси Оснивач.

Закључком Владе Републике Србије број 119-6646/2010 од 23. септембра 2010. године одређена су три представника Републике Србије у Скупштини Предузећа.

У поступку ревизије утврђено је да су у раду Скупштине у 2023. годину учествовала два члана Скупштине, што није у складу са чланом 13 Одлуке о изменама и допунама Оснивачког акта Предузећа.

У вези са наведеним, Предузеће је презентовало допис Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања од 18. јануара 2018. године у коме се наводи да је један члан Скупштине Предузећа, именован Закључком Владе од 23. октобра 2010. године,

⁶„Службени гласник РС“, број 89/19

преминуо. У поступку ревизије Предузеће није презентовало доказ о уручењу наведеног дописа.

Откривена неправилност: У раду Скупштине Предузећа у 2023. години учествовала су два члана, на основу Закључка Владе Републике Србије од 23. септембра 2010. године, што није у складу са чланом 13 Одлуке о изменама и допунама Оснивачког акта Предузећа којим је одређено да број овлашћених представника Оснивача у Скупштини Предузећа не може бити мањи од три.

Ризик: Уколико Оснивач не именује чланове Скупштине Предузећа у складу са својим овлашћењима, јавља се ризик да неће имати контролу над пословањем Предузећа.

Препорука број 1: Препоручујемо Предузећу да обавести Оснивача да Скупштина Предузећа има два члана, а да према оснивачком акту број овлашћених представника Оснивача у Скупштини Предузећа не може бити мањи од три.

Директора Предузећа бира и разрешава Скупштина Предузећа, на период од четири године.

Одлуком Скупштине Предузећа број 50 од 14. октобра 2022. године именован је Директор Предузећа.

Чланом 14 Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа утврђено је да Скупштина Предузећа уз сагласност Оснивача доноси акте о:

- измени оснивачког акта;
- усвајању годишњег програма рада и финансијског плана;
- повећању и смањењу основног капитала Предузећа, као и о свакој емисији хартија од вредности;
- расподели добити и начину покрића губитка, укључујући и одређивање дана стицања права на учешће у добити и дана исплате учешћа у добити члановима Предузећа;
- покретању поступка ликвидације, као и о подношењу предлога за покретање стечајног поступка, именовању ликвидационог управника и усвајању ликвидационих биланса и извештаја ликвидационог управника.

Чланом 14 став 1 тачка 2) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа одређено је да Скупштина Предузећа усваја годишњи програм рада Предузећа, а ставом 2 истог члана да исти Скупштина доноси уз сагласност оснивача.

Предузеће је у поступку ревизије доставило Програм пословања предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац, за 2023. годину као и извештај о реализацији плана пословања од 1. јануара 2023. године до 31. децембра 2023. године.

Скупштина Предузећа није усвојила Годишњи програм рада Предузећа за 2023. годину, нити је исти поднет Влади Републике Србије ради добијања сагласности, у складу са чланом 14 став 2 Одлуке о измени и допуни оснивачког акта Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац.

Откривена неправилност: Скупштина Предузећа није донела одлуку о усвајању Годишњег програма рада Предузећа за 2023. годину, уз сагласност Владе Републике Србије, што није у складу са чланом 14 став 1 тачка 2) и став 2 Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа од 8. јуна 2012. године.

Ризик: Уколико Скупштина Предузећа не донесе одлуку о усвајању Годишњег програма рада Предузећа уз сагласност Владе Републике Србије, постоји ризик да интереси Оснивача могу бити угрожени.

Препорука број 2: Препоручујемо Предузећу да Годишњи програм рада подноси Скупштини Предузећа ради усвајања и да прибавља сагласност Владе Републике Србије на програм, у складу са оснивачким актом Предузећа.

Правилником о систематизацији послова и радних задатака који је директор Предузећа донео 2. децембра 2010. године, уређени су послови и радни задаци који се обављају у Предузећу, опис послова и радних задатака, степен стручне спреме, потребна знања и други потребни услови за рад на одређеним пословима, уређена је унутрашња организација, као и систематизација послова.

Права, обавезе и одговорности из радног односа и по основу рада запослених у Предузећу уређена су Колективним уговором који је 26. јануара 2015. године Предузеће закључило са Синдикалном организацијом „Графопромет“ д. о. о.

2) Управљање ризицима

Управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу утицати на остварење циљева корисника јавних средстава, обезбеђујући разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени.

Чланом 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору прописано је да руководилац корисника јавних средстава усваја стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени. Управљање ризицима обухвата следеће принципе:

- 1) Корисник јавних средстава утврђује циљеве на начин који је довољно јасан да би се омогућила идентификација и процена ризика који се односе на те циљеве;
- 2) Анализу ризика у оквиру корисника јавних средстава као основ за одлучивање о начину управљања ризицима;
- 3) Процену ризика од могућности преваре;
- 4) Идентификовање и анализу промена у оквиру корисника јавних средстава које би могле значајније утицати на систем интерне контроле.

Предузеће нема Стратегију управљања ризицима нити регистар ризика, што није у складу са одредбама члана 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

3) Контролне активности

Чланом 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору прописано је да контролне активности су писане политике и процедуре и њихова примена, а успостављају се ради пружања разумног уверавања да су ризици који утичу на постизање циљева ограничени на прихватљив ниво.

Контролне активности обухватају следеће принципе:

- 1) Одабир и развој контролних активности за свођење ризика на прихватљив ниво;
- 2) Одабир и развој општих контролних активности информационо-технолошких технологија у пословним информационо-системима да би се подстакло остваривање циљева;

3) Спровођење контролних активности кроз политике у којима су дефинисана очекивања, као и кроз процедуре у којима се те политике реализују.

Контролне активности морају бити одговарајуће, а трошкови за њихово увођење не смеју превазићи очекивану корист од њиховог увођења. Контролне активности које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

У поступку ревизије утврдили смо да Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа од 3. марта 2014. године, којим су уређена организација рачуноводства, интерни рачуноводствени контролни поступци и рачуноводствене политике, није усклађен са важећим Законом о рачуноводству, нити са Правилником о систематизацији послова и радних задатака. (Веза: Напомена 3.2.)

4) Информисање и комуникација

Информације и комуникација обухватају следеће принципе:

- 1) Прибављање, креирање и употребу релевантних и квалитетних информација како би се подстакло функционисање интерне контроле;
- 2) Интерну размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу, које су неопходне да би се подстакло функционисање интерне контроле;
- 3) Комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компоненти интерне контроле.

5) Праћење и процена система

Праћење и процена система обухвата увођење система за надгледање, са циљем да се процени квалитет пословања током одређеног периода, и да се утврди да ли систем финансијског управљања и контроле адекватно функционише. Праћење и процена система обавља се текућим увидом од стране запослених, самопроцењивањем које спроводе руководиоци и активностима интерне ревизије. Праћење и процена система обухвата следеће принципе:

- 1) Одабир, развој и спровођење сталне оцене (редовне активности управљања и надзора током самог пословања) и/или посебне оцене (самооцењивање и интерна ревизија), како би се утврдило да ли су компоненте интерне контроле успостављене и да ли функционишу;
- 2) Вршење оцене и благовремено извештавање о слабостима у систему интерних контрола лица која су задужена за предузимање корективних радњи, укључујући и више руководство, по потреби.

Чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁷ прописано је да руководилац корисника јавних средстава извештава министра финансија о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле до 31. марта текуће године за претходну годину на обрасцима које припрема Централна јединица за хармонизацију.

Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину Предузеће није доставило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију.

Откривена неправилност: Предузеће није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору и то:

⁷ „Службени гласник РС“, број 89/19

– није утврдило ризике који могу утицати на остварење циљева Предузећа, нити је усвојило стратегију управљања ризиком у складу са чланом 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору;

– није донело писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору;

- није доставило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину који се предаје до 31. марта 2024. године, што није у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик: Неуспостављање адекватног и ефикасног система финансијског управљања и контроле може угрозити ефикасност пословања и остваривање постављених циљева Предузећа.

Препорука број 3: Препоручујемо Предузећу да успостави адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, с акцентом на следећим мерама:

-да утврди ризике који могу утицати на остварење циљева Предузећа и да усвоји стратегију управљања ризиком;

-да сачини писане политике и процедуре за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво;

-да доставља годишње извештаје о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију.

3.1.2. Интерна ревизија

Одредбама члана 82 Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁸ прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије.

Одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, прописано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

(1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

(2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

⁸ „Службени гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13

(3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

У Предузећу није успостављена и организована интерна ревизија на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Чланом 17 Оснивачког акта Предузећа од 8. јуна 2012. године одређено је да интерни ревизор контролише веродостојност и комплетност финансијских извештаја Предузећа, да контролише усклађеност пословања Предузећа са законом, програмом рада и пословање Предузећа, као и да обавља и друге послове у складу са законом.

Радно место интерног ревизора није систематизовано Правилником о систематизацији послова и радних задатака Предузећа од 2. децембра 2010. године.

Откривена неправилност: Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик: Неуспостављање интерне ревизије на један од прописаних начина негативно утиче на целокупан систем интерне финансијске контроле, што може довести до одлагања процеса унапређења пословања, као и немогућности раног откривања процедура које је потребно унапредити у функцији ефикаснијег пословања.

Препорука број 4: Препоручујемо Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

3.2. Финансијски извештај

1) Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Предузеће је саставило финансијске извештаје за 2023. годину у складу са Законом о рачуноводству, подзаконским актима донетим на основу овог закона, Међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа од 3. марта 2014. године, уређена је организација рачуноводственог система, интерни рачуноводствени контролни поступци, рачуноводствене политике за признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, одређена су лица одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене, састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени, кретање рачуноводствених исправа, рокови за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама и др.

Редовни финансијски извештаји Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац за 2023. годину су достављени Агенцији за привредне регистре – Регистру финансијских извештаја у прописаном року, 25. марта 2024. године, која је издала Потврду о јавном објављивању редовног годишњег финансијског извештаја и документације број ФИН 160591/2024, 22. априла 2024. године. Наведени финансијски извештаји усвојени су Одлуком Скупштине Предузећа 15. априла 2024. године.

2) Организација рачуноводног система

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама уређено је да рачуноводство Предузећа обухвата скуп послова који обезбеђују функционисање рачуноводног информационог система и послова финансијске функције. За обављање тих послова организује се служба (сектор) за рачуноводство и финансије.

У оквиру службе (сектора) рачуноводства и финансија обављају се послови:

- финансијског књиговодства;
- књиговодства трошкова и учинака (књиговодство производње);
- вођење аналитике, помоћних књига и евиденција;
- рачуноводствено планирање;
- рачуноводствени надзор и контрола;
- рачуноводствено извештавање и информисање;
- састављање и достављање периодичних и годишњих финансијских извештаја;
- благајничко пословање;
- обрачун зарада, накнада зарада и других примања запослених;
- обрачун и плаћање по уговорима о делу, ауторским и другим уговорима;
- обрачун и плаћање пореза, доприноса, царина и других дажбина;
- састављање и достављање пореских пријава и других прописаних обрачуна и евиденција од стране државних и других органа;
- наплата и плаћање преко динарских и девизних рачуна предузећа.

Чланом 5 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 3. марта 2014. године уређено је да вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја обавља запослено стручно лице које испуњава следеће услове: 1) има најмање IV степен школске спреме; 2) има најмање пет година радног искуства на пословима рачуноводства; 3) испуњава и остале услове – завршена обука или курс за обављање рачуноводствених послова и познавање рада на рачунару; 4) није кажњавано за кривична дела која га чине недостојним за обављање послова из области рачуноводства. Директор одређује лице одговорно за вођење пословних књига.

У поступку ревизије утврђено је да Директор није одредио лице одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, у складу са чланом 5 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Чланом 3 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа одређено је да је за организацију и функционисање рачуноводствених и финансијских послова одговоран руководиоца рачуноводства. Међутим, Правилником о систематизацији послова и радних задатака Предузећа број 302 од 2. децембра 2010. године наведено радно место није систематизовано.

Правилником о систематизацији послова и радних задатака Предузећа систематизовано је радно место руководиоца финансијско комерцијалног сектора и књиговође у оквиру финансијско комерцијалног сектора (организациона шема), које није попуњено. Наведеним Правилником уређено је да Руководилац финансијско комерцијалног сектора обавља следеће послове:

- организује и руководи комерцијално финансијским сектором, предлаже дугорочне и годишње планове Предузећа и прати њихово спровођење, прати и проучава прописе из финансијског пословања, рачуноводства и стара се о њиховој примени, стара се о благовременом, уредном и ажурном отварању пословних књига, књиговодствених исправа и осталих књиговодствених докумената, израђује завршне рачуне и др.

3) Разврставање

Предузеће је разврстано на основу података из редовних годишњих финансијских извештаја за 2022. и 2023. годину као мало правно лице.

4) Пословне књиге

Рачуноводствени подаци и информације о стању и променама на имовини, обавезама и капиталу, приходима, расходима и резултату пословања обезбеђују се у пословним књигама које чине:

- дневник,
- главна књига и
- помоћне књиге.

Дневник и главна књига воде се по систему двојног књиговодства.

Дневник представља хронолошку евиденцију пословних промена по датуму настанка, односно редоследу пријема рачуноводствене исправе, броју и називу рачуна главне књиге, дуговном и потражном износу рачуна главне књиге и кратком објашњењу настале пословне промене. Дневник омогућава увид у хронолошку евиденцију свих трансакција у пословању и користи се за спречавање и изналажење грешака у књижењу.

Главна књига представља потпуни скуп рачуна, са својством равнотеже, за систематско обухватање стања и промена на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима и која је подлога за састављање финансијских извештаја. Главна књига садржи рачуне утврђене контним оквиром, у складу са потребама предузећа.

Помоћне књиге су аналитичке евиденције које се воде по врсти, количини и вредности за нематеријалну и материјалну имовину (нематеријална улагања, некретнине, постројења, опрему, ситан инвентар и резервне делове, инвестициону некретнину, стална средства намењена продаји и пословања која престају, залихе материјала, робе, недовршене производње и готових производа), за финансијска средства (као што су девизна и динарска новчана средства, потраживања од купаца, потраживања по примљеним меницама, датим кредитима и другим хартијама од вредности), за финансијске обавезе (као што су обавезе за порезе и друге дажбине, према добављачима, по издатим меницама и емитованим другим хартијама од вредности, обавезе по узетим кредитима, обавезе према запосленима и другим лицима) и инструменте капитала (као што су обичне и приоритетне акције, опције за упис или куповину обичних акција предузећа које их је емитовало, откупљене сопствене акције, удели у капиталу и други инструменти капитала, ревалоризационе резерве и сл.).

Аналитичком евиденцијом основних средстава обезбеђују се следећи подаци о сваком основном средству: назив, опис и локација средства, инвентарни број, назив добављача од кога је набавка извршена, односно основ стицања (израда у сопственој режији), датум и број фактуре о набавци, датум активирања средства, набавна вредност, исправка вредности по основу амортизације и обезвређења, вредност накнадних улагања и остале промене вредности средства, датум отуђења или расходања и други подаци.

Дневник благајне је помоћна књига у коју се уносе пословне промене које настају по основу готовине и других вредности које се воде у благајни. Дневник благајне закључује се на крају сваког дана и доставља се рачуноводству истог, а најкасније наредног дана.

5) Рачуноводствене политике

Одредбама члана 8 став 1 Закона о рачуноводству је прописано да правна лица општим актом, у складу са овим законом, утврђују између осталог и рачуноводствене политике.

Чланом 5 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 3. марта 2014 године одређено је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима Предузеће примењује Правилник за микро и друга правна лица.

Међутим, на основу података из редовних годишњих финансијских извештаја за 2022. и 2023. годину, Предузеће је разврстано као мало правно лице.

Чланом 25 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима, мала и средња правна лица примењују МСФИ за МСП. Изузетно од става 1 овог члана, мала и средња правна лица могу да одлуче да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима примењују МСФИ. У случају из става 2 овог члана, мала и средња правна лица дужна су да примењују МСФИ у континуитету, односно најмање пет година од почетка примене МСФИ, осим у случајевима отварања поступка стечаја или ликвидације.

Одредбама члана 5 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 3. марта 2014. године уређено је да вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја обавља запослено стручно лице које испуњава следеће услове: 1) има најмање IV степен школске спреме; 2) има најмање пет година радног искуства на пословима рачуноводства; 3) испуњава и остале услове – завршена обука или курс за обављање рачуноводствених послова и познавање рада на рачунару; 4) није кажњавано за кривична дела која га чине недостојним за обављање послова из области рачуноводства. Директор одређује лице одговорно за вођење пословних књига.

У поступку ревизије утврђено је да Директор није одредио лице одговорно за вођење пословних књига, што није у складу са чланом 5 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа.

Откривена неправилност: Предузеће које је разврстано као мало правно лице, Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 3. марта 2014. године одредило је да примењује Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, што није у складу са чланом 23 Закона о рачуноводству, којим је прописано да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима, мала и средња правна лица примењују МСФИ за МСП.

Наведени правилник од 3. марта 2014. године није усклађен са Правилником о систематизацији послова и радних задатака Предузећа од 2. децембра 2010. године у делу који се односи на организацију рачуноводственог система, односно вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, а назив и опис послова наведени у уговору о раду који је закључен ради обављања рачуноводствених и финансијских послова није усклађен са Правилником о систематизацији послова и радних задатака, нити са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа.

Ризик: Неусаглашеност интерних аката има утицај на одлучивање и извршење активности, као и на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле.

Препорука број 5: Препоручујемо Предузећу да општим актом утврди рачуноводствене политике у складу са Законом о рачуноводству и да међусобно усклади општа акта у делу који се односи на организацију рачуноводственог система, вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја.

3.2.1 Биланс стања

Попис имовине и обавеза

Одредбама члана 20 став 2 Закона о рачуноводству прописано је да правно лице, односно предузетник врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на датум биланса.

Директор Предузећа је 29. децембра 2023. године донео Одлуку о попису и образовању комисије за попис, којом су образоване:

1. Централна комисија;
2. Комисија за попис репроматеријала;
3. Комисија за попис робе, готових производа и недовршене производње;
4. Комисија за попис основних средстава и ситног инвентара;
5. Комисија за попис обавеза и потраживања и
6. Комисија за попис благајне.

Одредбама члана 8 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем⁹ уређено је да Комисија за попис имовине и обавеза пре почетка пописа сачињава план рада по коме ће вршити попис. План рада комисије за попис имовине и обавеза одобрава законски заступник Предузећа.

У поступку ревизије Предузеће није презентовало план рада комисије за попис имовине и обавеза.

Одредбама члана 9 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (у даљем тексту: Правилник) прописано је да попис имовине и обавеза обухвата:

- 1) утврђивање стварних количина имовине која се пописује мерењем, бројањем, проценом и сличним поступцима, ближе описивање пописане имовине, као и уношење података у пописне листе;
- 2) уписивање у пописне листе натуралних промена насталих у периоду вршења пописа пре и после дана на који се попис врши и свођење пописаног стања на стање на дан на који се попис врши;
- 3) уношење књиговодственог натуралног стања имовине у пописне листе;
- 4) утврђивање натуралних разлика између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања;
- 5) уношење цена пописане имовине;
- 6) вредносно обрачунавање пописане имовине и
- 7) састављање извештаја о извршеном попису.

Изузетно од става 1 тачка 2) овог члана, правно лице, односно предузетник које води сталну количинску и вредносну евиденцију о улазу и излазу имовине, као стање по попису на датум биланса може уписати њено књиговодствено стање на тај дан, под условом да је у току године извршен попис имовине и да су вишкови и мањкови утврђени тим пописом прокњижени на основу одлуке надлежног органа правног лица, односно предузетника.

⁹ „Службени гласник РС“, број 89/20

Утврђивање разлика и вредносно обрачунавање после натуралног пописа могу се вршити и на рачунару, уз штампање пописних листа које потписују чланови комисије за попис, односно једно лице из члана 6 овог правилника.

Чланом 7 Правилника прописано је да лица која рукују имовином и њихови непосредни руководиоци, најкасније до дана одређеног за почетак пописа имовине и обавеза, врше неопходне припреме ради што лакшег, бржег и правилнијег пописивања.

У поступку ревизије утврђено је:

– да одређена опрема која је у употреби не садржи инвентарске бројеве и да инвентарски бројеви нису додељени опреми која је набављена у 2023. години;

– да презентоване пописне листе нису потписане од стране комисија које су спроводиле натурални попис и

– да се књиговодствена вредност наведена у пописним листама, које нису потписане од стране чланова пописних комисија, разликује од вредности опреме и залиха исказаних у главној књизи.

Чланом 13 Правилника прописано је да се о извршеном попису саставља извештај који садржи: стварно стање утврђено пописом и књиговодствено стање имовине и обавеза; разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања; узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања; предлоге за ликвидацију утврђених разлика (пребијање мањкова и вишкова насталих по основу замена, начин накнађивања мањкова и приходовања вишкова, отписивања застарелих потраживања, приходовања застарелих обавеза и др.); начин књижења; примедбе и објашњења лица која рукују, односно која су задужена материјалним и новчаним вредностима о утврђеним разликама, као и друге примедбе и предлоге комисије за попис, односно лица из члана 6. овог правилника у вези са пописом.

Извештај из става 1 овог члана комисија за попис, односно лице из члана 6 овог правилника доставља надлежном органу правног лица, односно предузетнику, интерном ревизору, надзорном одбору или одбору ревизора, ако га има, а ако правно лице по закону којим се уређује ревизија подлеже законској ревизији и друштву за ревизију са којим је закључило уговор о ревизији, најкасније 60 дана пре истека рока за достављање редовног годишњег финансијског извештаја, односно најкасније 30 дана по извршеном попису у току године.

За тачност пописа и извештаја о извршеном попису одговорни су чланови комисије за попис, односно једно лице из члана 6 овог правилника.

Чланом 14 Правилника прописано је да надлежни орган правног лица, односно предузетник разматра извештај о извршеном попису у присуству председника комисије за попис, односно лица из члана 6 овог правилника, интерног ревизора, надзорног одбора или одбора ревизора, ако га има, као и лица коме је правно лице поверило вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја и одлучује о предлозима комисије за попис, односно лица из члана 6 овог правилника.

Орган управљања правног лица, односно предузетник, у року из члана 13 став 2 овог правилника, доноси одлуку о усвајању извештаја о извршеном попису.

Извештај о извршеном попису, заједно са пописним листама и одлукама надлежног органа правног лица, односно предузетника доставља се на књижење ради усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

У поступку ревизије утврђено је да пописне комисије нису сачиниле пописне листе на прописан начин, нити своје извештаје, а Скупштина Предузећа, као орган управљања није разматрала, нити је усвојила извештај о попису, што није у складу са чланом 13 и 14 Правилника.

Откривена неправилност: Предузеће није извршило попис некретнина, постројења и опреме исказаних у пословним књигама по набавној вредности од 53.496 хиљада динара и залиха у износу од 2.717 хиљада динара, јер комисије за попис имовине и обавеза пре почетка пописа нису сачиниле план рада по коме ће вршити попис, нису утврђивале разлике између стварног и књиговодственог стања, нису сачиниле извештаје о попису, нити је централна пописна комисија поднела органу управљања извештај о попису ради разматрања и усвајања, што није у складу са чл. 8, 9, 13 и 14 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Ризик: Уколико се попис имовине не спроводи на прописан начин постоји ризик од губитка и неовлашћеног коришћења имовине, као и нетачних финансијских извештаја.

Препорука број 6: Препоручујемо Предузећу да попис имовине и обавеза врши на начин прописан Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

3.2.1.1. Некретнине, постројења и опрема

Предузеће је на дан 31. децембар 2023. године исказало некретнине, постројења и опрему у укупном износу од 14.236 хиљада динара.

Структура некретнина, постројења и опреме дата је у следећој табели:

Табела број 1: Структура некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Грађевински објекти	19.556	19.556
<i>Исправка вредности грађевинских објеката</i>	(6.479)	(5.991)
Постројења и опрема	33.940	33.071
<i>Исправка вредности постројења и опреме</i>	(32.781)	(32.137)
Укупно:	14.236	14.499

Промене у 2023. години на некретнинама, постројењима и опреми приказане су у следећој табели:

Табела број 2: Промене на некретнинама, постројењима и опреми

-у хиљадама динара-

Рачун	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Укупно
	1	2	3=1+2
НАБАВНА ВРЕДНОСТ			
Стање 1. јануара 2023. године у билансу стања	19.556	33.071	52.627
Повећање у 2023. години	0	869	869
Отуђење и расходовање	0	0	0
Стање на дан 31.12.2023. године	19.556	33.940	53.496
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ			
Стање 1. јануара 2023. године	5.991	32.137	38.128
Отуђење и расходовање	0	0	0
Амортизација за 2023. годину	488	644	1.132

Рачун	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Укупно
	1	2	3=1+2
Стање на дан 31. децембар 2023. године	6.479	32.781	39.260
Садашња вредност на дан 31. децембар 2022. године	13.565	934	14.499
Садашња вредност на дан 31. децембар 2023. године	13.077	1.159	14.236

У пословним књигама и финансијским извештајима, Предузеће је приказало повећање набавне вредности опреме за 869 хиљада динара које се односи на набавку:

- машине Heidelberg у вредности од 775 хиљада динара од добављача „М СО PLUS“ Друштво за производњу, трговину и услуге д. о. о., Београд,

- штампача/скенера/копира у вредности од 24 хиљаде динара од Предузећа за производњу рачунара и рачунарске опреме промет рачунара и рачунарске опреме аудио видео ПТТ опреме и апарата за домаћинство „Start com“ д. о. о., Крагујевац и др.

Помоћна књига опреме

Чланом 12 ст. 1, 2, 8 и 9 Закона о рачуноводству прописано је да пословне књиге представљају једнообразне евиденције о стању и променама на имовини, обавезама и капиталу, приходима и расходима и ванбилансној имовини и ванбилансним обавезама правних лица и предузетника. Пословне књиге су дневник, главна књига и помоћне књиге. Помоћне књиге су аналитичке евиденције и друге помоћне књиге (дневник благајне и друге помоћне књиге). Правна лица, односно предузетници могу аналитичке евиденције да воде одвојено за различите врсте средстава и обавеза: нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему, инвестиционе некретнине, дугорочне финансијске пласмане, залихе, потраживања, обавезе из пословања, обавезе по кредитима и друге ставке које се односе на билансне позиције. Помоћне књиге које се односе на имовину у материјалном облику исказују се у количинама и новчаним износима.

Предузеће није усагласило помоћну књигу опреме са главном књигом по набавној вредности за 1.572 хиљаде динара.

Табела број 3: Набавна вредност опреме у главној и помоћној књизи:

Опис	Набавна вредност
Главна књига	33.940
Помоћна књига	32.368
Разлика	1.572

Чланом 20 став 3 Закона о рачуноводству прописано је да се усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом врши пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја.

Откривена неправилност: Предузеће није ускладило набавну вредност опреме исказану у помоћној књизи са главном књигом за износ од 1.572 хиљаде динара, што није у складу са чланом 20 став 3 Закона о рачуноводству.

Ризик: Неусклађеност главне и помоћне књиге указује на ризик постојања опреме.

Препорука број 7: Препоручујемо Предузећу да усклади набавну вредност опреме у помоћној књизи са главном књигом.

Табела број 4: Преглед опреме без садашње вредности

-у хиљадама динара-

Р. бр.	Опрема	Опрема без садашње вредности	
		Број ставки	Набавна вредност
1.	Погон	54	25.587
2.	Остала опрема	121	2.712
Укупно:		175	28.299

Откривена неправилност: Предузеће је у пословним књигама на дан 31. децембар 2023. године исказало 175 ставки опреме, укупне набавне вредности од 28.299 хиљада динара, које немају исказану садашњу вредност, за које није вршена процена и утврђивање преосталог корисног века трајања, што није у складу са параграфима 17.18 – 17.23 Одељка 17 – Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП. Због наведеног изражавамо резерву у исказано стање опреме у износу од 1.159 хиљада динара.

Ризик: Ако Предузеће не врши преиспитивање преосталог корисног века употребе опреме, постоји ризик од погрешног информисања корисника финансијских извештаја о вредности имовине.

Препорука број 8: Препоручујемо Предузећу да у складу са Одељком 17 – Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши корекције у пословним књигама у складу са параграфима 10.15 – 10.18 Одељка 10 – Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП.

3.2.1.2. Залихе

Залихе Предузећа на дан 31. децембар 2023. године, исказане су у пословним књигама и финансијским извештајима за 2023. годину у укупном износу од 2.717 хиљада динара и односе се на следеће:

Табела број 5: Структура залиха

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара	1.627	1.211
Готови производи	318	708
Роба у промету на велико	734	567
Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	38	43
Укупно	2.717	2.529

Залихе у износу од 2.717 хиљада динара чине залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара у износу од 1.627 хиљада динара, залихе робе у износу од 734 хиљаде динара, залихе готових производа у износу од 318 хиљада динара и плаћени аванси за залихе и услуге у земљи у износу од 38 хиљада динара.

Залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара у износу од 1.627 хиљада динара односе се на следеће:

Табела број 6: Структура материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Алат и ситан инвентар	203	203

Назив	2023. година	2022. година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар у обради, доради и манипулацији	1.639	1.223
Исправка вредности материјала, резервних делова, алата и инвентара	(215)	(215)
Укупно:	1.627	1.211

Попис залиха није извршен на прописан начин. (Веза: Напомена 3.2.1.)

3.2.1.3. Потраживања по основу продаје

Предузеће је на дан 31. децембар 2023. године исказало потраживања по основу продаје у укупном износу од 12.612 хиљада динара.

Табела број 7: Структура потраживања по основу продаје

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Потраживања од купаца у земљи	12.612	16.033
Укупно:	12.612	16.033

У наставку се даје преглед највећих потраживања исказаних у пословним књигама на дан 31. децембар 2023. године:

Табела број 8 : Преглед потраживања од купаца са стањем на дан 31. децембар 2023. године

-у хиљадама динара-

Р. бр.	Купац	Износ	Неусаглашено	Напомена
1.	„РТР Dis“ д. о. о., Крњево	1.783	0	
2.	Дом здравља Др Милутин Ивковић, Београд	1.228	0	
3.	„FORMA IDEALE“ д. о. о.	1.057	0	
4.	Општа болница Свети Лука, Смедерево	988	0	
5.	Предузеће за путеве д. о. о., Крагујевац	670	0	
6.	Факултет медицинских наука	665	665	Конфирмација није достављена
7.	ЈППЕУ Ресавица у реструктурирању	571	318	Није потврђено конфирмацијом
8.	Дом здравља Крагујевац	565	0	
9.	Предузеће за путеве д. о. о., Крагујевац	449	449	Није потврђено конфирмацијом
10.	Дом здравља Вождовац	402	0	
11.	Остали купци	4.223	0	
	Укупно:	12.612	1.433	

Чланом 22 Закона о рачуноводству прописано је да су правна лица и предузетници дужни да пре састављања финансијских извештаја усагласе међусобна потраживања и обавезе, што се доказује одговарајућом исправом. Поверилац је дужан да, пре састављања финансијских извештаја, достави дужнику списак неплаћених обавеза. Лица из става 1. овог члана дужна су да одговоре на захтев овлашћеног ревизора за независну потврду стања потраживања и обавеза. Сва правна лица и предузетници који састављају Напомене уз финансијске извештаје дужни су да у том извештају у вези са неусаглашеним потраживањима и обавезама обелодане:

1) број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања; и

2) број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза.

У Напоменама уз финансијске извештаје Предузеће није обелоданило податке о неусаглашеним потраживањима која износе 1.433 хиљаде динара (11% од укупних потраживања) од стране три купца, што није у складу са чланом 22 Закона о рачуноводству. (Веза: Напомена 3.2.3)

3.2.1.4. Остала потраживања

Табела број 9: Структура осталих потраживања

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	166	461
Укупно:	166	461

Остала краткорочна потраживања у износу од 166 хиљада динара у целости се односе на потраживања од Републичког фонда за здравствено осигурање за накнаду зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад преко 30 дана.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност осталих потраживања у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.5. Готовина и готовински еквиваленти

Предузеће је на дан 31. децембар 2023. године исказало готовину и готовинске еквиваленте у износу од 22.832 хиљаде динара.

Табела број 10: Структура готовине и готовинских еквивалената

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Текући (пословни) рачуни	22.832	10.490
Укупно:	22.832	10.490

Табела број 11: Преглед стања средстава по текућим (пословним) рачунима

-у хиљадама динара-		
Р. бр.	Банка	Износ
1.	„Banca Intesa“ а. д., Београд	5.871
2.	Министарство финансија – Управа за трезор	15.357
3.	Министарство финансија – Управа за трезор	1.559
4.	„Banca Intesa“ а. д., Београд	45
Укупно		22.832

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност готовине и готовинских еквивалената у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.6. Капитал

У пословним књигама и финансијским извештајима Предузећа за 2023. годину исказан је капитал у укупном износу од 25.058 хиљада динара.

Табела број 12: Структура капитала

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. године
Основни капитал	3.549	3.549

Назив	2023. година	2022. године
Позитивне ревалоризационе резерве и нереализовани добити по основу финансијских средстава и других компоненти осталог свеобухватног резултата	3.096	3.096
Нераспоређени добитак	18.413	3.091
Укупно	25.058	9.736

Према подацима Агенције за привредне регистре, уписани и уплаћени новчани капитал износи 47 хиљада динара, а уписан и унет неновчани капитал износи 518 хиљада динара, што укупно износи 565 хиљада динара.

Основни капитал исказан у пословним књигама Предузећа у износу од 3.549 хиљада динара није усаглашен са подацима о капиталу који су уписани у Регистар који води Агенција за привредне регистре у укупном износу од 565 хиљада динара.

Нераспоређени добитак

Предузеће је у пословним књигама и финансијским извештајима исказало укупан нераспоређени добитак у износу од 18.413 хиљада динара.

Скупштина Предузећа је 20. маја 2022. године донела Одлуку да добит из 2021. године у висини од 202 хиљаде динара остаје нераспоређена.

Такође, Скупштина Предузећа је 22. маја 2023. године донела Одлуку и да добит из 2022. године у висини од 2.887 хиљада динара остаје нераспоређена.

Предузеће није прибавило сагласност Владе Републике Србије на наведене одлуке о расподели добити, што није у складу са чланом 14 став 2 Оснивачког акта, којим је одређено да Скупштина доноси одлуку о расподели добити уз сагласност Оснивача.

Предузеће није уплатило у буџет Републике Србије најмање 50% добити остварене по финансијским извештајима за 2021. годину и 2022. годину и то:

Табела број 13: Добитак по финансијским извештајима за 2021. и 2022. годину

-у хиљадама динара -

Р. бр.	Опис	Добитак	50%
1.	Финансијски извештаји за 2021. годину	202	101
2.	Финансијски извештаји за 2022. годину	2.887	1.444
Укупно:		3.089	1.545

Чланом 16 став 2 и 3 Закона о буџету за 2023. годину прописано је да су привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2022. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва. Изузетно од ст. 1 и 2 овог члана, уз сагласност Владе, обавезу по основу уплате добити нема субјекат из ст. 1 и 2 овог члана који донесе одлуку да из добити покрије губитак или повећа капитал или средства употреби за финансирање инвестиција.

Такође, чланом 16 став 2 и 3 Закона о буџету за 2022. годину прописано је да су привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2022. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва. Изузетно од ст. 1 и 2 овог члана, уз сагласност Владе, обавезу по основу уплате

добити нема субјекат из ст. 1 и 2 овог члана који донесе одлуку да из добити покрије губитак или повећа капитал или средства употреби за финансирање инвестиција.

Откривена неправилност: Предузеће нема сагласност Владе Републике Србије на Одлуке Скупштине Предузећа о расподели добити за 2021. годину и 2022. годину, нити је уплатило у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити остварене по финансијским извештајима за 2021. годину и 2022. годину у укупном износу од 1.545 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину, члана 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину и члана 14 став 2 Оснивачког акта Предузећа.

Ризик: Уколико Предузеће не поступа у складу са Законом о буџету Републике Србије и оснивачким актом постоји ризик од неефикасног управљања Предузећем и непоштовања законских обавеза.

Препорука број 9: Препоручујемо Предузећу да расподелу добити врши на начин одређен законом и оснивачким актом Предузећа.

3.2.1.7. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе на дан 31. децембар 2023. године исказане су у пословним књигама и финансијским извештајима за 2023. годину у укупном износу од 1.365 хиљада динара.

Табела број 14: Структура дугорочних обавеза

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023. година	2022. године
Дугорочни кредити у земљи	1.365	1.365
Укупно	1.365	1.365

Дугорочни кредити у земљи у износу од 1.365 хиљада динара односе се на обавезе по Уговору о кредиту који је закључен 26. маја 2006. године са Фондом за развој Републике Србије. Наведене обавезе нису усаглашене са стањем на дан 31. децембар 2023. године.

Предузеће није обелоданило податке о неусаглашеним обавезама у Напомена уз финансијске извештаје за 2023. годину. (Веза: Напомена 3.2.3.)

3.2.1.8. Дугорочни одложени приходи и примљене донације

Предузеће је на дан 31. децембар 2023. године исказало дугорочне одложене приходе и примљене донације у износу од 13.187 хиљада динара.

Табела број 15 : Дугорочни одложени приходи и примљене донације

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023. година	2022. година
Дугорочни одложени приходи и примљене донације	13.187	11.628
Укупно:	13.187	11.628

Дугорочни одложени приходи и примљене донације у износу од 13.187 хиљада динара чине:

- средства примљена из буџета (државна помоћ) у 2023. години у износу од 1.559 хиљада динара и
- средства примљена из буџета у претходним годинама у износу од 11.628 хиљада динара.

Предузеће је 30. новембра 2023. године примило средства у износу од 1.559 хиљада динара на основу Одлуке о додели средстава по Јавном позиву за доделу средстава за

побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2023. години коју је 16. новембра 2023. године донело Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Овом одлуком додељена су средства Предузећу као државна помоћ за подршку развоју конкурентности предузећа рефундацијом трошкова непосредно повезаних са делатношћу предузећа и одобреним програмима за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације, плаћених у периоду од 1. јануара 2023. године до 30. јуна 2023. године.

Наведена средства у износу од 1.559 хиљада динара, Предузеће је у пословним књигама и финансијским извештајима исказало на рачуну дугорочних одложених прихода и примљених донација, уместо на рачуну прихода од донација, дотација, субвенција и сл., што није у складу са параграфом 24.4 Одељка 24 – Државна давања, МСФИ за МСП.

Параграфом 24.4 Одељка 24 – Државна давања, МСФИ за МСП одређено је да ентитет треба да признаје државна давања на следећи начин:

- (а) давања која не намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима се признају као приход приликом признавања потраживања по основу давања;
- (б) давања која намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима се признају као приход само када се испуне услови у вези са резултатима; и
- (ц) давања добијена пре испуњавања критеријума признавања прихода се признају као обавеза.

Параграфом 24.5 Одељка 24 – Државна давања, МСФИ за МСП одређено је да ентитет треба да одмерава давања по фер вредности добијеног или потраживаног средства.

Дугорочни одложени приходи и примљене донације из претходних година

Дугорочни одложени приходи и примљене донације из претходних година у износу од 11.628 хиљада динара чине:

- средстава у износу од 2.309 хиљада динара додељена на основу две одлуке Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања о додели средстава по јавном позиву за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом за 2021. годину и 2022. годину и
- средства у износу од 9.319 хиљада динара по уговорима о додели средстава по програму за побољшање услова рада и унапређења производних програма.

Одложене приходе и примљене донације исказане у износу од 2.309 хиљада динара чини:

1) Део средстава уплаћен Предузећу 28. априла 2021. године у износу од 1.066 хиљада динара по Одлуци о додели средстава по Јавном позиву за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2021. години, од 2. априла 2021. године - државну помоћ за оперативно пословање, односно *de minimis* државну помоћ за подршку развоју конкурентности предузећа кроз рефундацију плаћених трошкова у периоду од 1. јула 2020. године до 31. децембра 2020. године. (Укупан износ примљених средстава по наведеној одлуци је 3.763 хиљаде динара).

2) Износ од 1.244 хиљаде динара који је уплаћен 29. марта 2022. године по Одлуци о додели средстава по Јавном позиву за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2022. години, од 16. марта 2022. године, по којој се додељују средства, као *de minimis* државна помоћ за подршку развоју конкурентности предузећа рефундацијом трошкова непосредно повезаних са делатношћу предузећа и одобреним програмима за спровођење мера и активности

професионалне рехабилитације, плаћених у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2021. године.

У вези одложених прихода и примљених донација исказаних у пословним књигама и финансијским извештајима за 2023. годину у износу од 9.319 хиљада динара Предузеће је презентовало три уговора закључена са Министарством економије и регионалног развоја, по којима су рокови за измирење обавеза Предузећа истекли, и то:

1) Уговор о додели средстава по програму за побољшање услова рада и унапређења производних програма предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом од 10. новембра 2010. године, којим се Предузеће као корисник обавезало да Програм реализује у складу са достављеном пријавом и документацијом поднетом по Јавном позиву за доделу средстава у року од девет месеци од дана потписивања уговора. Такође, Предузеће се обавезало да изврши повраћај вишка средстава Министарству у року од 30 дана од дана истека рока за реализацију Програма.

2) Уговор о додели средстава за обезбеђење грађевинско-техничких стандарда од 10. октобра 2011. године према коме се Предузеће као корисник, обавезало да реализује уговор у складу са достављеном пријавом и документацијом поднетом по Јавном позиву у року од шест месеци од дана преноса средстава. Према уговору, Предузеће је дужно да изврши повраћај вишка средстава Министарству у року од 30 дана од дана истека рока за реализацију уговора.

3) Уговор о додели средстава за обезбеђивање стандарда у погледу опреме који је закључен са Министарством економије и регионалног развоја 10. октобра 2011. године којим се Предузеће обавезало да реализује уговор у складу са достављеном пријавом и документацијом поднетом по Јавном позиву, у року од шест месеци од дана преноса средстава уговора, да Министарству достави Извештај о наменском коришћењу средстава одмах по истеку рока за реализацију уговора и да изврши повраћај вишка средстава Министарству у року од 30 дана од дана истека рока за реализацију уговора.

Параграфом 11.36 Одељка – Престанак признавања финансијске обавезе, МСФИ за МСП одређено је да ентитет треба да престане да признаје финансијску обавезу (или део финансијске обавезе) само када је она угашена – то јест, када је обавеза одређена уговором испуњена, отказана, или је истекла.

Откривена неправилност: Предузеће је исказало одложене приходе и примљене донације у износу од 3.868 хиљада динара по основу државне помоћи за подршку развоју конкурентности предузећа рефундацијом трошкова повезаних са делатношћу, од чега је у 2023. години примљено 1.559 хиљада динара, а у претходним годинама примљено је 2.309 хиљада динара, што није у складу са параграфом 24.4 Одељка 24 – Државна давања којим је одређено да ентитет треба да признаје државна давања која не намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима, као приход приликом признавања потраживања по основу давања.

Осим наведеног, Предузеће је исказало одложене приходе и примљене донације у износу од 9.319 хиљада динара по уговорима о додели средстава који су закључени са Министарством економије и регионалног развоја у 2010. и 2011. години, а по којима су рокови за измирење обавеза истекли, што није у складу са параграфом 24.5 Одељка 24 – Државна давања, МСФИ за МСП.

Због наведеног, Предузеће је исказало веће дугорочне одложене приходе и примљене донације за износ од 13.187 хиљада динара, мање приходе од донација, дотација, субвенција и сл. за износ од 1.559 хиљада динара и мањи нераспоређени добитак ранијих година за износ од 11.628 хиљада динара.

Ризик: Уколико се признавање државне помоћи не врши у складу са захтевима МСФИ за МСП, постоји ризик да финансијски извештаји не приказују стварну финансијску позицију Предузећа.

Препорука број 10: Препоручујемо Предузећу да одложене приходе и примљене донације исказује у складу са захтевима МСФИ за МСП.

3.2.1.9. Примљени аванси, депозити и кауције

Табела број 16: Структура примљених аванса, депозита и кауција

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Примљени аванси, депозити и кауције	1.315	1.609
Укупно:	1.315	1.609

Предузеће је у пословним књигама исказало примљене авансе, депозите и кауције у износу од 1.315 хиљада динара који се највећим делом односе на примљене авансе од следећих купаца у земљи:

Табела број 17: Преглед примљених аванса по купцима

-у хиљадама динара-

Р. бр.	Назив партнера	Износ примљених аванса у пословним књигама	Износ потврђен конфимацијама	Неусаглашено
1.	„PMS Automotive“ д. о. о., Крагујевац	692	830	138
2.	ЈППЕУ „Ресавица“ Ресавица	307	0	307
3.	Bechtel Enka Uk Limited	31	0	31
4.	Огрев Стаменковић	199	7	192
5.	Остали	86		
Укупно:		1.315	837	668

У Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, Предузеће није обелоданило податке о неусаглашеним обавезама за примљене авансе у складу са чланом 22 Закона о рачуноводству, које на дан 31. децембар 2023. године износе најмање 668 хиљада динара. (Веза: Напомена 3.2.3.)

3.2.1.10. Обавезе из пословања

Табела број 18: Структура обавеза из пословања

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Обавезе према добављачима	6.469	14.815
Укупно:	6.469	14.815

Обавезе из пословања исказане у износу од 6.469 хиљада динара у целости се односе на обавезе према добављачима у земљи.

Табела број 19: Преглед добављача према којима су исказане највеће обавезе из пословања на дан 31. децембар 2023. године

-у хиљадама динара-

Р. бр.	Назив добављача	Износ	Неусаглашено
1.	„CPS“ д. о. о., Београд	1.352	5
2.	„Publik“ д. о. о., Ваљево	968	0
3.	„Хемопатир“ д. о. о., Београд	819	0

Р. бр.	Назив добављача	Износ	Неусаглашено
4.	„Start Print Color“ д. о. о., Крагујевац	720	0
5.	„Moto-Plast“ д. о. о., Нова Пазова	567	0
6.	„Odri-Print“ д. о. о., Ваљево	323	1
7.	„Uni Tec“	245	245
8.	„Heidelberg“ Југославија д. о. о., Београд	199	0
9.	ПТП „Стандард“ д. о. о., Крагујевац	197	197
10.	„Comes“ д. о. о., Београд	143	143
11.	Остали	936	
Укупно:		6.469	591

У Напоменама уз финансијске извештаје Предузеће није обелоданило податке о неусаглашеним обавезама из пословања у складу са чланом 22 Закона о рачуноводству које износе најмање 591 хиљаду динара. (Веза: Напомена 3.2.3.)

3.2.1.11. Остале краткорочне обавезе

Табела број 20: Структура осталих краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Остале краткорочне обавезе	3.614	2.885
Обавезе по основу ПДВ и осталих јавних прихода	1.280	1.452
Обавезе по основу пореза на добитак	613	261
Укупно:	5.507	4.598

Остале краткорочне обавезе у износу од 3.614 хиљада динара се односе на:

Табела број 21: Структура осталих краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада	2.109
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	112
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	586
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	447
Обавезе за зарада које се рефундирају	89
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	80
Остало	191
Укупно	3.614

Обавезе за нето зараде и накнаде зарада у износу од 2.109 хиљада динара се односе на обавезе за месец децембар 2023. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана вредност осталих краткорочних обавеза у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2 Биланс успеха

3.2.2.1 Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе су исказани у финансијским извештајима за 2023. годину у износу од 44.947 хиљада динара и у целости се односе на приходе од продаје робе на домаћем тржишту.

Табела број 22: Структура прихода од продаје робе

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	44.947	56.731
Укупно:	44.947	56.731

Највећи приходи од продаје робе у 2023. години остварени су по основу продаје робе:

– купцу „Bechtel Enka Uk Limited“, Огранак Београд по рачуну за разну робу од 7. марта 2023. године у износу од 6.785 хиљада динара и по рачуну од 21. марта 2023. године у износу од 2.117 хиљада динара;

– Апотекарској установи „Lilly“ дрогерије, Београд по рачуну од 5. октобра 2023. године у износу од 2.462 хиљаде динара и по рачуну од 8. маја 2023. године за испоруку термо ролни;

– привредном друштву „РТП Dis“ д. о. о., Крњево по Уговору о куповини производа (штампани и канцеларијски материјал) од 4. маја 2022. године у износу од 4.954 хиљаде динара и др.;

– Факултету медицинских наука, Крагујевац по уговору од 20. новембра 2023. године за куповину кожных туба за дипломе у износу од 1.247 хиљада динара и др.

На основу узорковане документације, утврђено је да приходи од продаје робе не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.2 Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга исказани су у финансијским извештајима за 2023. годину у износу од 64.637 хиљада динара и у целости се односе на приходе од продаје производа и услуга на домаћем тржишту.

Табела број 23: Структура прихода од продаје производа и услуга

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	64.637	43.161
Укупно:	64.637	43.161

Приходи од продаје производа и услуга у износу од 64.637 хиљада динара односе се на испоруке производа и услуга:

– Привредном друштву „Publik“ д. о. о., Ваљево за дораду папира по уговору од 30. јуна 2023. године у износу од 5.890 хиљада динара и по уговору од 2. октобра 2023. године у износу од 2.518 хиљада динара;

– Привредном друштву „Трго центар“ д. о. о., Београд за испоруку по уговору од 26. септембра 2023. године у износу од 3.855 хиљада динара;

– Привредном друштву „Forma Ideale“ д. о. о., Крагујевац, по уговору од 9. новембра 2023. године и др.

На основу узорковане документације, утврђено је да приходи од продаје производа и услуга не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.3 Остали пословни приходи

Табела број 24: Структура осталих пословних прихода

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	8.605	6.755
Укупно:	8.605	6.755

Остали пословни приходу у износу од 8.605 хиљада динара односе се на примљене месечне субвенције зарада запослених особа са инвалидитетом које је Предузеће остварило у складу са чланом 40 Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом¹⁰.

Чланом 40 Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом прописано је да предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом има право на месечну субвенцију зараде за сваку запослену особу са инвалидитетом у висини до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од 50% просечне зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, у складу са прописима о државној помоћи за запошљавање особа са инвалидитетом и другим прописима о државној помоћи који су потребни за примену прописа о државној помоћи за запошљавање особа са инвалидитетом.

На основу узорковане документације, утврђено је да остали пословни приходи не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.4 Набавна вредност продате робе

Табела број 25: Набавна вредност продате робе

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Набавна вредност продате робе	33.106	46.463
Укупно:	33.106	46.453

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана набавна вредност продате робе у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.5 Трошкови материјала, горива и енергије

Трошкови материјала, горива и енергије исказани су у финансијским извештајима за 2023. годину у износу од 30.017 хиљада динара и односе се на следеће :

Табела број 26: Структура трошкова материјала, горива и енергије

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Трошкови материјала за израду	28.588	17.684
Трошкови осталог материјала (режијског)	212	211
Трошкови горива и енергије	1.217	1.068
Укупно:	30.017	18.963

¹⁰ „Службени гласник РС“, бр. 36/09, 32/13 и 14/22 - др. закон

Трошкови материјала, горива и енергије у износу од 30.017 хиљада динара односе се на трошкове материјала за израду у износу од 28.588 хиљада динара, трошкове осталог материјала (режијског) у износу од 212 хиљада динара и трошкове горива и енергије у износу од 1.217 хиљада динара.

На основу узорковане документације, утврђено је да трошкови материјала и енергије не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.6 Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Табела број 27: Структура трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	28.343	24.925
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	4.299	4.010
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	130	75
Остали лични расходи и накнаде	940	1.227
Укупно:	33.712	30.237

Права, обавезе и одговорности запослених у Предузећу уређени су:

- Законом о раду,
- Колективним уговором број 01/34/1 који је Предузеће закључило са Синдикалном организацијом „Графопромет“ д. о. о., Крагујевац 26. јануара 2015. године ;
- Правилником о систематизацији послова и радних задатака број 302 од 2. децембра 2010. године и
- Уговорима о раду.

Чланом 63 Колективног уговора од 26. јануара 2015. године одређено је да се основна зарада утврђује у новчаном износу према цени рада за најједноставнији рад и коефицијента посла који запослени обавља. Коефицијенти послова се одређују по групама послова. Цена рада утврђује се преговорима између послодавца и синдиката за период од три месеца полазећи од раста трошкова живота, учешћа зарада у трошковима пословања, остварења планираног финансијско-пословног резултата и планираног кретања основне зараде за најједноставнији рад у току године.

Предузеће је ослобођено плаћања пореза на зараде особа са инвалидитетом у складу са одредбама члана 21 Закона о порезу на доходак грађана којим је прописано да се не плаћа порез на зараде особа са инвалидитетом запослених у предузећу за радно оспособљавање и запошљавање особа са инвалидитетом¹¹.

На дан 31. децембар 2023. године, Предузеће је имало 24 запослених (22 запослених на неодређено и двоје на одређено време).

Уговори о раду

Чланом 33 Закона о раду прописано је да уговор о раду садржи:

- 1) назив и седиште послодавца;

¹¹ „Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - одлука УС, 7/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 114/12 - одлука УС, 8/13 - усклађени дин. изн., 47/13, 48/13 - испр., 108/13, 6/2014 - усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 - др. закон, 5/15 - усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 5/20 - усклађени дин. изн., 153/20, 156/20 - усклађени дин. изн., 6/21 - усклађени дин. изн., 44/21, 118/21, 132/21 - усклађени дин. изн., 10/22 - усклађени дин. изн., 138/22, 144/22 - усклађени дин. изн., 6/23 - усклађени дин. изн., 92/23, 116/23 - усклађени дин. изн. и 6/24 - усклађени дин. изн

- 2) лично име запосленог, место пребивалишта, односно боравишта запосленог;
- 3) врсту и степен стручне спреме, односно образовања запосленог, који су услов за обављање послова за које се закључује уговор о раду;
- 4) назив и опис послова које запослени треба да обавља;
- 5) место рада;
- 6) врсту радног односа (на неодређено или одређено време);
- 7) трајање уговора о раду на одређено време и основ за заснивање радног односа на одређено време;
- 8) дан почетка рада;
- 9) радно време (пуно, непуно или скраћено);
- 10) новчани износ основне зараде на дан закључења уговора о раду;
- 11) елементе за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и друга примања запосленог;
- 12) рокове за исплату зараде и других примања на која запослени има право;
- 13) трајање дневног и недељног радног времена.

Уговор о раду не мора да садржи елементе из става 1 тач. 11-13) овог члана ако су они утврђени законом, колективним уговором, правилником о раду или другим актом послодавца у складу са законом, у ком случају у уговору мора да се назначи акт којим су та права утврђена у моменту закључења уговора о раду. На права и обавезе која нису утврђена уговором о раду примењују се одговарајуће одредбе закона и општег акта.

У поступку ревизије утврђено је да презентовани уговори о раду (укључујући и анексе) не садрже врсту и степен стручне спреме, односно образовања запосленог, који су услов за обављање послова за које се закључује уговор о раду, нити новчани износ основне зараде на дан закључења уговора о раду, што није у складу са чланом 33 став 1 тачка 3) и 10) Закона о раду.

Откривена неправилност: Презентовани уговори о раду не садрже врсту и степен стручне спреме, односно образовања запосленог, који су услов за обављање послова за које се закључује уговор о раду, нити новчани износ основне зараде на дан закључења уговора о раду, што није у складу са чланом 33 став 1 тачка 3) и 10) Закона о раду, а елементи за утврђивање основне зараде, радног учинка и накнаде трошкова, наведени у уговорима о раду, нису усаглашени са Колективним уговором.

Ризик: Уколико уговори о раду нису усклађени са Законом о раду и Колективним уговором постоји ризик да ће зараде бити нетачно обрачунате.

Препорука број 11: Препоручујемо Предузећу да уговоре о раду усклади са важећим Законом о раду и Колективним уговором.

Основна зарада

Одредбама члана 63 Колективног уговора уређено је да се основна зарада утврђује у новчаном износу према цени рада за најједноставнији рад и коефицијента посла који запослени обавља. Коефицијенти послова се одређују по групама послова. Цена рада утврђује се преговорима између послодавца и синдиката за период од три месеца полазећи од раста трошкова живота, учешћа зарада у трошковима пословања, остварења планираног финансијско-пословног резултата и планираног кретања основне зараде за најједноставнији рад у току године.

Одлуком директора од 4. јануара 2023. године утврђена је цена рада за особе са инвалидитетом у мањем износу од цене рада за остале запослене у Предузећу.

Чланом 104 Закона о раду прописано је да се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност.

Приликом обрачуна основне зараде запослених особа са инвалидитетом Предузеће је применило нижу цену рада за најједноставнији рад од цене рада која је примењена приликом обрачуна зарада осталих запослених, због чега су обрачунате и исплаћене зараде ових лица (нето износ увећан за доприносе на терет запослених) у износу мањем за 1.778 хиљада динара.

Откривена неправилност: Приликом обрачуна основне зараде запослених особа са инвалидитетом, Предузеће је применило нижу цену рада од цене рада која је примењена приликом обрачуна зарада осталих запослених, због чега су обрачунате и исплаћене зараде ових лица у износу мањем за 1.778 хиљада динара (нето износ увећан за доприносе на терет запослених), односно за износ од 2.047 хиљада динара укључујући и доприносе за социјално осигурање на терет послодавца, што није у складу са чланом 104 Закона о раду, којим је прописано да се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност.

Ризик: Обрачун зарада која нису у складу са важећим законским прописима повећава се ризик покретања спорова против Предузећа.

Препорука број 12: Препоручујемо Предузећу да приликом обрачуна зарада за рад једнаке вредности примењује исте елементе за утврђивање основне зараде.

Према писаном образложењу директора од 30. септембра 2024. године, цене рада по Одлуци од 4. јануара 2023. године за особе са инвалидитетом се разликује од цене рада за остале запослене, због тога што се на зараде особа са инвалидитетом не обрачунава и не плаћа порез на доходак по Закону о порезу на доходак грађана.

Поред наведеног откривена неправилност има утицаја и на финансијске извештаје Предузећа за 2023. годину, јер нису исказани:

- трошкови зарада и накнада зарада (бруто) у износу од 1.778 хиљада динара,
- трошкови доприноса на зараде и накнада зарада на терет послодавца у износу од 269 хиљада динара и
- обавезе по основу зарада и накнада зарада у износу од 2.047 хиљада динара.

Откривена неправилност: Приликом обрачуна зарада особа са инвалидитетом, Предузеће је применило нижу цену рада од цене рада која је примењена приликом обрачуна зарада осталих запослених за период од јануара до новембра 2023. године и на тај начин мање је исказало трошкове зарада и накнада зарада (нето износ увећан за доприносе на терет запослених и на терет послодавца) за износ од 2.047 хиљада динара и обавезе по основу зарада и накнада зарада у истом износу.

Ризик: Обрачуном и исплатом зараде која није у складу са важећим прописима постоји ризик од приказивања нетачних података у финансијским извештајима Предузећа.

Препорука број 13: Препоручујемо Предузећу да обрачуна зараде особа са инвалидитетом, тако да за рад једнаке вредности буду примењени исти елементи за утврђивање основне зараде за 2023. годину, као и да по наведеном основу изврши одговарајућа књижења у складу са МСФИ за МСП.

Увећање зарада по основу радног учинка

Чланом 107 став 2 и 3 Закона о раду прописано је да се радни учинак одређује на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа запосленог према радним обавезама и да се општим актом утврђују елементи за обрачун и исплату основне зараде и зараде по основу радног учинка.

Чланом 64 Колективног уговора уређено је да се радни учинак одређује на основу квалитета и обима обављеног посла као и односа запосленог према радним обавезама. Радни учинак се утврђује на основу критеријума и мерила: остваривање индивидуалних норми на основу норматива и стандарда рада, оцене резултата рада запослених, квалитета обављеног посла, односа према радној и технолошкој дисциплини, испољене иницијативе и савесност обављања посла. Умањење зараде за нормиране послове врши се на основу остварене норме, а највише 50% од основне зараде, а увећање зараде по основу пребачаја норме може износити највише 50% од основне зараде.

Табела број 28: Преглед увећања зарада по основу радног учинка у 2023. години

-у хиљадама динара-

Р. бр.	Месец	Увећање зарада по основу радног учинка
1.	Јануар	123
2.	Фебруар	140
3.	Март	105
4.	Април	122
5.	Мај	133
6.	Јун	136
7.	Јул	127
8.	Август	143
9.	Септембар	151
10.	Октобар	172
11.	Новембар	310
12.	Децембар	295
Укупно:		1.957

Чланом 193 Закона о раду прописано је да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку, осим у случају из члана 172 овог закона.

У поступку ревизије Предузеће није презентовало решења са образложењем за увећање зарада по основу радног учинка за износ од 1.957 хиљада динара.

Предузеће је обрачунавало увећање зарада по основу радног учинка на основицу у коју су укључена увећања по основу минулог рада и прековременог рада, што није у складу са чланом 64 Колективног уговора, којим је утврђено да повећање зарада по основу пребачаја норме може износити највише 50% од основне зараде.

Зарада директора Предузећа увећана је по основу радног учинка у 2023. години за износ од 596 хиљада динара без одлуке Скупштине Предузећа, што није у складу са чланом 14 став 1 тачка б) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа.

Чланом 14 став 1 тачка б) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа уређено је да Скупштина предузећа одлучује о именовану и разрешењу директора и утврђивању накнаде за његов рад односно о начелима за утврђивање те накнаде.

Откривена неправилност: Предузеће је увећало зараде у 2023. години по основу радног учинка за износ од 1.957 хиљада динара без писаног решења са образложењем, што није у складу са чланом 193 Закона о раду, због чега нису обезбеђени докази да је наведено увећање

зарада одређено на основу квалитета и обима обављеног посла, у складу са критеријумима и мерилима који су одређени чланом 64 Колективног уговора и чланом 107 став 2 и 3 Закона о раду.

Предузеће је обрачунавало увећање зарада по основу радног учинка на основицу у коју су укључена увећања по основу минулог рада и прековременог рада, што није у складу са чланом 64 Колективног уговора, којим је утврђено да повећање зарада по основу пребачаја норме може износити највише 50% од основне зараде.

У 2023. години, зарада директора увећана је по основу радног учинка за износ од 596 хиљада динара без одлуке Скупштине Предузећа, што није у складу са чланом 14 став 1 тачка б) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Предузећа, којим је одређено да Скупштина Предузећа одлучује о накнади за рад директора.

Ризик: Уколико се увећање зарада по основу радног учинка не врши на прописан начин, постоји могућност да наведено увећање није правилно обрачунато.

Препорука број 14: Препоручујемо Предузећу да увећање зарада по основу радног учинка врши на основу решења које садржи образложење, у складу са критеријумима и мерилима одређених Колективним уговором.

Прековремени рад

Чланом 65 Колективног уговора је одређено да запослени има право на увећану зараду за прековремени рад – најмање 26% од основице.

Чланом 53 Закона о раду уређено је да на захтев послодавца, запослени је дужан да ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран (у даљем тексту: прековремени рад). Прековремени рад не може да траје дуже од осам часова недељно. Запослени не може да ради дуже од 12 часова дневно укључујући и прековремени рад. Запосленом који ради на пословима на којима је уведено скраћено радно време у складу са чланом 52 овог закона не може да се одреди прековремени рад на тим пословима, ако законом није друкчије одређено.

У поступку ревизије нису презентовани писани налози послодавца са образложењем за рад дужи од пуног радног времена.

Откривена неправилност: Предузеће је увећало зараде за износ од 75 хиљада динара по основу прековременог рада, на основу усмених налога, а без писаних решења са образложењем, што није у складу са чланом 193 Закона о раду, због чега нису обезбеђени докази да су запослени ангажовани за рад дужи од пуног радног времена у складу са чланом 53 Закона о раду, којим је прописано да је запослени дужан да, на захтев послодавца ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран.

Ризик: Уколико се увећање зарада по основу прековременог рада не врши на прописан начин, постоји могућност да наведено увећање није правилно обрачунато.

Препорука број 15: Препоручујемо Предузећу да увећање зарада по основу прековременог рада врши на основу писаних решења са образложењем, донетих у случајевима прописаним законом и Колективним уговором.

Накнаде члановима Скупштине Предузећа

Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора исказаних у износу од 130 хиљада динара се односе на:

- накнаде за рад два члана Скупштине Предузећа са порезима и доприносима, за период од јула до децембра 2022. године, у износу од 75 хиљада динара и
- накнаде по два уговора о допунском раду закључена са физичким лицима ради обављања послова пружања професионалне асистенције запосленим особама са инвалидитетом и послова саветника за интеграцију на радном месту за период од јула до децембра 2023. године у износу од 55 хиљада динара.

Одлуком Скупштине Предузећа од 2. децембра 2010. године одређено је да се члановима Скупштине исплаћује месечно четири хиљаде динара у нето износу на име накнаде за обављање послова из надлежности Скупштине.

Остали лични расходи

Остали лични расходи и накнаде исказани су у износу од 940 хиљада динара односе се на:

- накнаде трошкова запосленима за превоз на посао и са посла у износу од 707 хиљада динара,
- исплаћену јубиларну награду једном запосленом лицу за десет година непрекидног радног стажа код послодавца рачунајући и стаж остварен код правног претходника послодавца у износу од 38 хиљада динара и
- накнаду трошкова запосленима за службено путовање у износу од 93 хиљаде динара.

Јубиларна награда

Одредбама члана 74 Колективног уговора Предузећа уређено је да послодавац може, ако му то финансијске могућности дозвољавају да запосленом исплати јубиларну награду за 10, 20 и 30 година непрекидног радног стажа код послодавца, рачунајући и стаж остварен код правног претходника послодавца. Висину јубиларне награде и рокове исплате утврђује директор Решењем. Висина јубиларне награде утврђује се као просек задњег исплаћеног личног дохотка у предузећу у нето износу.

Директор Предузећа је 1. фебруара 2023. године донео Одлуку о додели јубиларне награде једном запосленом за сталност у фирми за 10 година која је истог дана исплаћена у нето износу од 38 хиљада динара.

У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће исплатило јубиларну награду запосленом у мањем износу за 38 хиљада динара што није у складу са чланом 74 став 3 Колективног уговора Предузећа којим је уређено да се висина јубиларне награде утврђује као просек задњег исплаћеног личног дохотка у предузећу у нето износу.

Откривена неправилност: Предузеће је исплатило јубиларну награду запосленом у износу мањем за 38 хиљада динара, што није у складу са чланом 74 став 3 Колективног уговора Предузећа којим је уређено да се висина јубиларне награде утврђује као просек задњег исплаћеног личног дохотка у предузећу у нето износу.

Ризик: Уколико се јубиларне награде не обрачунавају у складу са Колективним уговором, ризик је да трошкови по наведеном основу нису правилно исказани у финансијским извештајима.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је отклонило неправилност тако што је обрачунало јубиларну награду у складу са чланом 74 став 3 Колективног уговора и исплатило запосленом разлику у износу од 38 хиљада динара.

3.2.2.7 Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у пословним књигама и финансијским извештајима за 2023. годину у износу од 1.161 хиљада динара.

Табела број 29: Структура трошкова амортизације

- хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови амортизације	1.161	2.440
Укупно:	1.161	2.440

Трошкови амортизације у износу од 1.161 хиљада динара односе се на:

- амортизацију алата и ситног инвентара у износу од 28 хиљада динара;
- амортизацију грађевинских објеката у износу од 489 хиљада динара и
- амортизацију постројења и опреме у износу од 644 хиљаде динара.

На основу узорковане документације, утврђено је да трошкови амортизације не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.8 Трошкови производних услуга

У 2023. години трошкови производних услуга исказани су у износу од 3.628 хиљада динара и односе се на:

Табела број 30: Структура трошкова производних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови транспортних услуга	887	887
Трошкови услуга одржавања	525	396
Трошкови рекламе и пропаганде	32	11
Трошкови осталих производних услуга	2.184	2.740
Укупно:	3.628	4.034

Трошкови производних услуга у износу од 3.628 хиљада динара односе се на трошкове осталих услуга у износу од 2.184 хиљаде динара, трошкове транспортних услуга у износу од 887 хиљада динара, трошкове услуга одржавања у износу од 525 хиљада динара и трошкове рекламе и пропаганде у износу од 32 хиљаде динара.

Трошкови транспортних услуга у износу од 887 хиљада динара односе се на трошкове курирских услуга и др.

Трошкови услуга одржавања у износу од 525 хиљада динара односе се на набавку услуга уградње сензора, филтера и сл. у износу од 134 хиљаде динара и др.

Трошкови осталих производних услуга у износу од 2.184 хиљаде динара односе се на трошкове штампе најмање у износу од 761 хиљаде динара, трошкове исписивања логотипа по текстилу у износу 293 хиљаде динара, услугу санације хидрантске мреже у износу од 53 хиљаде динара и др.

На основу узорковане документације, утврђено је да трошкови производних услуга не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.9 Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 1.295 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 31: Структура нематеријалних трошкова

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови непроизводних услуга	309	428
Трошкови репрезентације	136	114
Трошкови премија осигурања	161	135
Трошкови платног промета	170	169
Трошкови чланарина	161	162
Трошкови пореза	136	154
Трошкови доприноса	0	26
Остали нематеријални трошкови	226	177
Укупно:	1.295	1.365

На основу узорковане документације, утврђено је да нематеријални трошкови не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2.10 Финансијски расходи

Табела број 32: Структура финансијских расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Расходи камата	29	29
Остали финансијски расходи	7	41
Укупно:	36	70

3.2.2.11 Остали приходи

Остали приходи исказани у пословним књигама и финансијским извештајима за 2023. годину у укупном износу од 1.494 хиљаде динара односе се на следеће:

Табела број 33: Структура осталих прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Вишкови	45	67
Неплаћена отписана потраживања	0	1
Остали непоменути приходи	1.449	21
Укупно:	1.494	89

3.2.2.12 Остали расходи

Остали расходи исказани у финансијским извештајима за 2023. годину у износу од 280 хиљада динара, односе се највећим делом на мањак залиха робе по попису у износу од 211 хиљада динара.

3.2.2.13 Порески расход периода

Табела број 34: Структура пореског расхода периода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Порески расход периода	613	252
Укупно:	613	252

3.2.3 Напомене уз финансијски извештај

Према Одељку 8 – Напомене уз финансијске извештаје, МСФИ за МСП, одредбама члана 30 Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике¹² и према члану 2 став 1 тачка 17) Закона о рачуноводству, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основима за састављање финансијских извештаја, примењивим рачуноводственим политикама и пруже додатне информације које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима, али су релевантне за разумевање сваког од њих, као и информације које захтева овај стандард.

Напомене уз финансијске извештаје Предузећа за 2023. годину нису састављене у складу са Одељком 8 – Напомене уз финансијске извештаје, МСФИ за МСП, чланом 30 Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике и чланом 2 Закона о рачуноводству јер нису обелодањени следећи подаци:

- информације о основима за састављање финансијских извештаја;
- информације о примењеним рачуноводственим политикама;
- податке који се односе на позицију Залиха у складу са параграфом 13.22 Одељка 13 Залихе МСФИ за МСП рачуноводствене политике усвојене за одмеравање залиха, укупну књиговодствену вредност залиха и књиговодствену вредност по одговарајућим класификацијама ентитета. (Веза Напомена 3.2.1.3.)
- податке о неусаглашеним потраживањима која износе 1.433 хиљаде динара, дугорочне обавезе које износе 1.365 хиљада динара, примљене авансе који износе 668 хиљада динара и обавезе према добављачима које износе 591 хиљаду динара што није у складу са чланом 22 став 4 Закона о рачуноводству. (Веза Напомена: 3.2.1.5, 3.2.1.11 и 3.2.1.12.)

Параграфом 13.22 Одељка 13 – Залихе МСФИ за МСП, ентитет треба да обелодани следеће:

- (а) рачуноводствене политике усвојене за одмеравање залиха, укључујући и коришћену формулу одређивања набавне вредности/цене коштања;
- (б) укупну књиговодствену вредност залиха и књиговодствену вредност по одговарајућим класификацијама ентитета;
- (ц) износ залиха признат као расход током периода;
- (д) губитке због умањења вредности признате или сторниране у добитку и губитку у складу са Одељком 27 Умањење вредности имовине; и
- (е) укупну књиговодствену вредност залиха заложених као гаранција за измирење обавеза.

Откривена неправилност: Напомене уз финансијске извештаје за 2023. години нису састављене у складу са параграфом 8.2 Одељка 8 Напомене уз финансијске извештаје, МСФИ за МСП и чланом 30 Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, јер нису обелодањене информације о основама за

¹² „Службени Гласник РС“, број 89/20

состављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, укупна књиговодствена вредност залиха и књиговодствена вредност по одговарајућим класификацијама. У Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, Предузеће није обелоданило податке о неусаглашеним потраживањима која износе 1.433 хиљаде динара, дугорочне обавезе које износе 1.365 хиљада динара, примљене авансе који износе 668 хиљада динара и обавезе према добављачима које износе 591 хиљаду динара, што није у складу са чланом 22 став 4 Закона о рачуноводству.

Ризик: Уколико се у Напоменама уз финансијске извештаје не обелодане сви подаци прописани законом и МСФИ за МСП, постоји ризик да корисници финансијских извештаја немају потпуне информације релевантне за разумевање података о финансијском положају Предузећа.

Препорука број 16: Препоручујемо Предузећу да у Напоменама уз финансијске извештаје обелодани све податке у складу са Законом о рачуноводству и захтевима МСФИ за МСП.

3.2.4 Потенцијалне обавезе

Према подацима достављеним у поступку ревизије, Предузеће нема судске спорове на дан 31. децембар 2023. године.

3.3. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора

Између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора није било значајних догађаја.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ
ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ „ГРАФОПРОМЕТ“ ДОО, КРАГУЈЕВАЦ, ЗА 2023.
ГОДИНУ**

С А Д Р Ж А Ј

- 1. Биланс стања на дан 31.12.2023. године**
- 2. Биланс успеха у периоду од 01.01. до 31.12.2023. године**
- 3. Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину**

Полуњава правно лице - предузетник

Матични број 07367155

Шифра делатности 8899

ПИБ 101317678

Назив ПРДУЗЕЋЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДНОШЋУ ГРАФОПРОМЕТ ДРУШТВО С ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ, КРАГУЈЕВАЦ

Седиште КРАГУЈЕВАЦ, 19. ОКТОБРА 2

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001	1			
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		14.322	14.585	14.585
01	И. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003		86	86	86
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005		86	86	86
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009		14.236	14.499	14.499
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010		13.077	13.565	13.565
023	2. Постројења и опрема	0011		1.159	934	934
024	3. Инвестиционе некретнине	0012				
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013				
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014				
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015				
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019				
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023				
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027				
28 (део), осим 288	У. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		38.629	29.218	29.218
Класа 1, осим групе рачуна 14	И. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031		2.717	2.529	2.529
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		1.627	1.211	1.211
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033		318	708	708
13	3. Роба	0034		734	567	567
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		38	43	43
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036				
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038		12.612	16.033	16.033
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039		12.612	16.033	16.033
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041				
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042				
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044		461	166	166
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045		461	166	166
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046				
224	3. Потраживања по основу прелажених осталих пореза и доприноса	0047				
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048				
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051				
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056				
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057		22.832	10.490	10.490
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058		7		
	D. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		52.951	43.803	43.803
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060				
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401		25.058	9.736	9.736
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		3.549	3.549	3.549
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

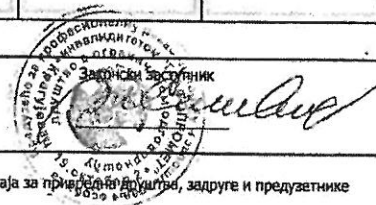
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405				
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406		3.096	3.096	3.096
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408		18.413	3.091	3.091
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		2.962	204	204
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		15.451	2.887	2.887
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412				
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	B. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		1.365	1.365	1.365
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416				
404	1. Резервисања за напаче и друге бенефиције запослених	0417				
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420		1.365	1.365	1.365
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424		1.365	1.365	1.365
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Тркућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427				
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	V. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429				
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430		13.187	11.628	11.628
467	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		13.341	21.074	21.074
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433				
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436				
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437				
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441		1.315	1.609	1.609
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442		6.469	14.815	14.815
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444				
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		6.469	14.815	14.815
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446				
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448				
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449		5.507	4.598	4.598

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450		3.614	2.685	2.885
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451		1.280	1.452	1.452
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452		613	261	261
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕНЉЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454		50	52	52
	Б. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА $(0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) \geq 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) \geq 0$	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА $(0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)$	0456		52.951	43.803	43.803
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457				

у Београду

дана 25.09 2029 године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07367155

Шифра делатности 8899

ПИБ 101317678

Назив PREDUZEĆE ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM GRAFOPROMET DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU, KRAGUJE VAC

Седиште КРАГУЈЕВАЦ, 19. ОКТОБРА 2

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		117.802	106.998
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002		44.947	56.731
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		44.947	56.731
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005		64.637	43.161
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		64.637	43.161
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007			
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008			
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009			351
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010		387	
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011		8.605	6.755
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012			
	B. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		102.922	103.492
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014		33.106	46.453
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015		30.017	18.963
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016		33.712	30.237
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		28.343	24.925
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		4.299	4.010
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		1.070	1.302
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020		1.161	2.440
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021		3	
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022		3.628	4.034
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023			
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024		1.295	1.365

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		14.880	3.506
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027		6	
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029			
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030			
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		6	
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032		36	70
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		29	29
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035			
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		7	41
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037			
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038		30	70
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЖУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039			
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЖУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040			39
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041		1.494	89
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042		280	347
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		119.302	107.087
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		103.238	103.948
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		16.064	3.139
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59-69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048			
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		16.064	3.139

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051		613	252
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052			
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053			
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Њ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		15.451	2.887
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у Државној банци
 дана 25.03 2024 године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја о стању и резултатима послова друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

NAPOMENE

**UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ZA 2023 GODINU
RAČUNOVODSTVENA REGULATIVA MSFI ZA MSP**

I OPŠTI PODACI I DELATNOST

Preduzeće za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom Grafopromet doo Kragujevac kroz delatnost ofset štampe i knjigoveznice profesionalno rehabilituje zaposlene osobe sa invaliditetom. Preduzeće posluje tržišno i putem javnih nabavki obezbeđuje posao. Konkurencija je izuzetno jaka pošto se javljaju preduzeća sa nerealno niskim cenama koje ne pokrivaju osnovni repromaterijal.

II OSNOVE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Osnove računovodstvene politike primenjivane prilikom sastavljanja finansijskog izveštaja za 2023 godinu su identične onima primenjenim u prethodnoj godini.

Realizaciju čine: prihodi od prodaje robe, usluga i gotovih proizvoda. Prihodi se priznaju od momenta fakturisanja. Prihodi od prodaje roba, usluga i gotovih proizvoda iskazani su po fakturnoj ceni umanjenoj za iznos poreza na dodatnu vrednost.

Troškovi poslovanja predstavljaju svi troškovi nastali u odnosu na fakturisanu realizaciju a obuhvataju: nabavnu vrednost robe, nabavnu vrednost materijala, troškove pomoćnog i kancelarijskog materijala, troškove goriva i energije, troškove bruto zarade zaposlenih, troškove amortizacije. Troškovi poslovanja obuhvataju i troškove opšteg karaktera kao što su: troškovi reprezentacije, osiguranja, platnog prometa, članarina, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom potraživanja i dugovanja dobavljačima. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po tom osnovu se iskazuju u bilansu uspeha kao deo finansijskog prihoda ili rashoda.

Građevinski objekti, oprema i nematerijalna ulaganja su na dan 31.12.2023 godine iskazana po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

Građevinski objekti, oprema i nematerijalna ulaganja podležu amortizaciji kao sredstva čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana. Sredstva koja ne ispunjavaju predhodno pomenute uslove priznaju se kao rashodi tekućeg perioda.

Potraživanja iz poslovanja obuhvataju potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. Potraživanja od kupaca obuhvataju potraživanja po osnovu prodatih roba, usluga i gotovih proizvoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju sredstva po tekućem računu preduzeća.

Obaveze prema dobavljačima iskazuju se prema vrednosti na fakturi za kupljeni repromaterijal, robu, izvršene usluge, kao i za ostale troškove poslovanja.

Preduzeće je u obavezi da obračuna i uplati, u ime zaposlenih, doprinose za penzijsko, zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju nezaposlenosti. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog knjiže se na teret rashoda perioda na koji se odnose.

III BILANS USPEHA

POSLOVNI PRIHOD	2023	2022
Prihodi od prodaje	109.584	99.892
Povećanje vrednosti zaliha	-	351
Smanjenje vrednosti zaliha	387	
Ostali poslovni prihodi	8.605	6.755
UKUPNO	117.802	106.998

PRIHODI OD PRODAJE	2023	2022
Prihodi od prodaje robe na dom tržištu	44.947	56.731
Prihodi od prodaje usluga i gotovih proizvoda	64.637	43.161
UKUPNO	109.584	99.892

POSLOVNI RASHODI	2023	2022
Nabavna vrednost prodane robe	33.106	46.453
Troškovi materijala	28.588	17.684
Troškovi zarada i naknada zarada	33.712	28.935
Troškovi amortizacije	1.161	2.440
Troškovi goriva i energije	1.429	1.279
Troškovi proizvodnih usluga	3.628	4.034
Nematerijalni troškovi	1.295	1.365
UKUPNO	102.919	102.190

	2023	2022
FINANSIJSKI PRIHODI	6	-
FINANSIJSKI RASHODI	36	70
OSTALI PRIHODI	1.494	89
OSTALI RASHODI	280	347
POSLOVNI DOBITAK	14.880	3.506
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	16.064	3.139
PORESKI RASHOD PERIODA	613	252
NETO DOBITAK	15.451	2.887

IV BILANS STANJA

KAPITAL	2023	2022
OSNOVNI KAPITAL	3.549	3.549
OSTALI OSNOVNI KAPITAL	-	-
REVALORIZACIONE REZERVE	3.096	3.096
NERASPOREĐENI DOBITAK	18.413	3.091
GUBITAK RANIJIH GODINA	-	-
UKUPNO	25.058	9.736

DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	2023	2022
DUGOROČNE OBAVEZE	1.365	1.365
UKUPNO	1.365	1.365

NEMATERIJALNA IMOVINA 2023	BRUTO	ISPRAVKA VREDNOSTI	NETO
Stanje na početku god.	621	535	86
Povećanje (nabavka)	-	-	-
Amortizacija i obezvre.	-	-	-
Stanje na kraju god.	621	535	86

GRAĐEVINSKI OBJEKTI	BRUTO	ISPRAVKA VREDNOSTI	NETO
Stanje na početku god.	19.556	5.990	13.566
Povećanje (nabavka)	-	-	-
Smanjenje u toku god.	-	489	489
Stanje na kraju god.	19.556	6.479	13.077

POSTROJENJA,OPREMA	BRUTO	ISPRAVKA VREDNOSTI	NETO
Stanje na početku god.	33.071	32.136	935
Povećanje (nabavka)	869	-	869
Smanjenje u toku god.	-	644	644
Stanje na kraju god.	33.940	32.780	1.160

Smanjenja u toku godine odnosi se na godišnju amortizaciju.

Povećanja u toku godine su nabavke novih osnovnih sredstava.

V KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA

Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina na dan 31.12.2023 godine iznose 35.905.000,00 i čine ih:

KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA	2023
Potraživanja – kupci u zemlji	12.612
Ostala potraživanja	461
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	-
Kratkoročni finansijski plasmani	-
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	22.832

GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	2023	2022
Tekući poslovni račun	22.832	10.490

Obaveze iz poslovanja

Za 2023 godinu ukupne obaveze iz poslovanja iznose 11.976.000,00 i čine ih:

OBAVEZE IZ POSLOVANJA	2023
Obaveze iz poslovanja	6.469
Ostale kratkoročne obaveze	3.614
Obaveze po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda	1.280
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	613
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	-

Обавезе према добављачима у земљи износе 6.469.000,00 динара.

Обавеза по основу PDV-а у износу од 1.069.842,00 динара уплаћена је 15.01.2024 године.

Пословна година завршена је позитивним резултатом и оствареним бруто добитом од 16.064.000,00 динара, односно нето добитак износи 15.451.000,00 динара јер је порески rashod периода 613.000,00 динара.

Повећање добити, односно, нето добити је услед увећаног промета робе и готових производа са постојећим купцима.

Такође, на повећање промета утицало је и почетак сарадње са Моравским коридорима Крушевца у новембру месецу.

Укупан промет купца у 2023 години износио је 131.308.000,00 док је у претходној 2022 години био 120.526.000,00 динара.

Нераспоређена добит из ранијих година – 2022 – 92.962,00 и добит из 2023 године – 15.451.000,00 остаје за покриће губитка.

Добит није распоређена и служиће за покриће у случају губитка.

Општина Крушевац
Крушевачка комора трговачко-промисленог
и занатлијског привредних делатности
Датум: 02. Октобра 2024.